

ÅRSSKRIFT
for
RINGE-EFTERSKOLE

1943

Udgivet af Elevforeningen.

RINGE EFTERSKOLE

AARSSKRIFT

1943

14. AARGANG
UDGIVET AF ELEVFORENINGEN

Stærkest er dog det milde.

Da man engang spurgte en Mand, der havde været paa en Rejse Jordan rundt og havde oplevet meget og modtaget en Mængde Indtryk af fremmede Lande, hvad der havde været hans største Oplevelse, svarede han: At komme hjem igen.

I første Omgang kunde man fristes til at tro, at det skulde være en Vittighed, maaske en affejende Bemærkning for at slippe for at besvare flere nysgerrige Spørgsmaal.

For naar man rejser gennem Jordens store Lande, maa der vel kunne opleves meget, og Indtrykket af alt det store derude: Kæmpebyer med Skyskrabere, endeløse Prærier, store Skove, hvor Mennesker sjældent sætter deres Fod, Bjerge saa storslaaede og voldsomme, at man kun ved at udsætte sig for Livsfare kan rejse over dem o. m. m., maa vel kunne give saa store Oplevelser, at det at komme hjem maa være noget smaat ved Siden af.

For os, der ikke har prøvet at rejse Jordan rundt, vil det være vanskeligt at forstaa, at det største, man kan opleve paa en Rejse, er at komme hjem.

Og dog. Efter at have rejst i alt det fremmede og modtaget Indtryk paa Indtryk, saa Sindet er blevet overmættet, saa kommer Manden atter til Danmark og ser de danske, lyse Strande stige frem, og alt, hvad Navnet Danmark rummer for ham, vælder frem i hans Sind, Hjertet varmes og Øjet dugges: „Hvor smiler fager den danske Kyst“. Her i Danmark har han Rod, her hører han hjemme, er selv en Del af Danmark. Det er noget andet end at være en nysgerrig Turist, der skal mættes med Indtryk.

Vi har alle oplevet dette at komme ude fra og tilbage

til vort Hjem og har ligesom mærket, hvordan det lukkede sig op for os og favnede os mildt og skærmende, og alt det fremmede og store, vi oplever derude, blev smaat og intetsigende mod dette: nu er vi hjemme igen.

Alle Verdens Seværdigheder og Mærkværdigheder kan ikke sammenlignes eller veje op mod den Mildhed, der slaar os i Møde fra vort Hjem eller fra vort Land, naar vi kommer derude fra, og vi vel ikke bytte den bort for al Verdens Rigdom.

Mange Digtere synger derom:

Hjem, Hjem mit kære Hjem,
nej, ingen Plet paa Jorden
er skøn som du, mit Hjem.

eller

Hvad var vel i Verden det fattige Liv
med al dets fortærende Tant,
om ikke en Plet med en Dal og lidt Liv
vort Hjerte i Skælvinger bandt.
Om ikke vi drog fra det yderste Hav
for bøjet og rynket at staa
og høre de Kluk,
de Mindernes Suk

fra Bækken, vi kyssed som smaa!

Hvorfor, vil man spørge? Og Svaret ligger i det gamle Ord: Stærkest er dog det milde.

Lembcke siger i Sangen om Modersmaalet:

— men just, som de mente, hun var Baand og Bast,
da lo hun saa hjertelig, at alle Lænker brast.

Selv Lænker maa falde for det milde. Eller vi husker fra „Det kniber altid svært at komme op“.

Engang imellem Moder skænder blidt,
og det kan gi' for Lektier Appetit,
men derimod naar Far han gi'r mig Klø,
saa ryster jeg dem af mig pø om pø.

Aakjær synger om Ole med Udflugtslængslerne, der sved i Hjertet: „Moders Øjne dog stærkest bandt“.

Bjørnson har i sine Bondefortællinger mange Steder peget paa det samme. F. Eks. i „Arne“.

Der gaar Bondegutten Arne hjemme og længes udover de høje Fjelde og synes, at der var saa kungende tærende trangt, længes, saa han er syg af det. Længselen stjæler al hans Kraft. Vi kan næsten ikke tilgive Moderen, at hun bruger alle Midler for at holde ham hjemme. Hverken det, at hun gemmer Brevene fra Kammeraten, eller at hun gemmer Pengene til Rejsen til Amerika. Vi forstaar tilfulde hendes Samvittighedskvaler og synes, hun bærer sig helt galt ad og slet ikke forstaar sin Søn. Naa, det er jo ofte svært for de ældre at forstaa de unges Trang til at komme ud og røre sig. — Men hvad sker der for Arne. — Da han faar talt med Eli, den Jente han holdt af, saa aabner der sig en helt ny Verden for ham. Kærlighedens. Et Land, som for ham hidtil havde været ganske ukendt. — Al hans Udlængsel — al hans Bebrejdelse mod Moderen smelter som Sne og Is for Solens milde Straaler. Han opdager, at Livet alligevel var til at leve derhjemme.

Jeg tænkte, jeg blev noget rigtig stort.

Jeg tænkte, det kom, naar jeg først kom bort.

Jeg selv og alt om mig glemtes,

til Udfærd Tankerne stemtes.

Da saa mig en Jente. Øjet op,

og smaa blev de vide Veje.

Nu føler jeg det som Livets Top

med hende al Fred at eje.

Hun lærte mig, hun, før hun sa' et Ord,
det største, som Gud kan give,
er ikke at kaldes berømt og stor,
men Menneske ret at blive.

Da hende jeg saa, jeg Kærlighed saa
i næsten hvert Blik, jeg mødte,
det var bare mig, de ventede paa —
og Livet paa ny sig fødte.

Saadan gik det ham — og noget lignende kan vi alle opleve, hvis vi gribes af Kærlighed til en Sag, et Folk, et Land eller et Menneske, at saa vil vi synes, at vi hos alle andre møder Forstaaelse, Kærlighed, og at det bare var mig, de ventede paa. Og Livet synes som født paa ny.

Dog betyder det ikke, at vi slet ingen Vanskeligheder vil møde, men har vi Kærlighed til en Sag, da faar vi Kræfter af den til at overvinde Hindringerne med.

I de kendte Drengébøger „Flemming“ faar vi gennem Skolehistorier en Del Drenges at se, med Drengenykker. Vanskelige er de at tumle for den Lærer, der ikke forstaar dem eller holder af dem. Men da den rigtige Lærer kommer til, ham, der forstaar Drengene og ved, at bag det hvalpede ligger der smaa Menneskehjerter, der er taknemlige for at møde Kærlighed, saa lykkes Værket for ham.

Det gælder ikke blot i Drengébøger, men ogsaa i Virkeligheden: Prøv med Kærlighedens stærke Arm. — For stærkest er dog det milde.

I min grønne Ungdom læste jeg „Valdemar Sejr“ af Ingemann. Et af de Steder, jeg mindes levende endnu, er, hvor Dronning Dagmar kommer til Bisp Valdemar, der sidder i det frygtelige Fangehul paa Søborg Slot. Hun prøver, om hun med Mildhed, Kærlighed kan omstemme Bispen, saa han opgiver at lade Hævnen over Kong Valdemar fare.

Overfor Dronning Dagmars Mildhed faldt det trodsige i Bispens Sind, fordi Mildheden altid vil sejre over Trods og hævnerrige Tanker.

For at gøre Belysningen fuldstændig eller mere alsidig kan vi fremdrage et Eksempel paa, hvordan det gik

— og gaar Mennesker, der til det yderste vil trodse deres Sag igennem.

Da Hakon Jarl i Norge i Kamp med Olav Trygvason ser sig truet og føler, at hans Magt staar i Fare maaske for Fald, griber han til det med desperate, nemlig at ofre sin Søn til de gamle Guder, for at de skal give ham Sejr over Olav, der kommer med Kristendommen i sit Følge. Hakon Jarl forsvarer ikke blot Norge, men kæmper den sidste fortvivlede Kamp for de gamle Guder. Ganske vist haaner han den blege Krist, men inderst skælver han for Følgerne af sin Bloddaad; thi han tvivler i Grunden paa, at de gamle Guder kan hjælpe ham.

Da han har lidt sit Nederlag i Kampen og er paa Flugt, kommer Kvalerne over ham, og mest af alt gruier han for at tænke paa sin lille Søn; thi af alt grusomt han har øvet, er dette dog det frygteligste.

Med al sin Grusomhed var Hakon Jarl dog en Hovdingeskikkelse. Men hans Magt blev brudt, fordi han ikke kendte Dybden af det Ord: Stærkest er dog det milde. Han oplevede vel ikke selv at se det, som skete, at Historiens Hjul drejede et halvt Omgang. Hvad der før var oppe, kom nu ned, og hvad der var nede, kom op.

Hvor langt var han dog ikke i Tænkemaade fra den danske Konge, der gjorde de kongeligt skønne Ord til sit Valgsprog: Folkets Kærlighed, min Styrke!

Trods alt, hvad der kan peges paa hos danske Konger, har de dog ofte vist, at de forstod, at stærkest er dog det milde. Naar Peter den Store i Overmod og Magtfølelse sagde til Frederik den Fjerde, da de stod paa Runde Taarn: Jeg kunde befale hvilken som helst af mine Undersaatter, at han skulde springe ud herfra, og han vilde gøre det, saa slaar den danske Mentalitet igennem i Kong Frederiks Svar: Men jeg tør lægge mig til at sove i hvilken som helst Bondehus i Danmark med Hovedet i Skødet paa hvilken som helst Bondekone. Tør du det i Rusland.

Fra andre Omraader kunde der fremdrages Eksempler,

der ligeledes bekræfter, at stærkest er dog det milde. Lad os slutte Rækken med at nævne Mathilde Wrede, der besøgte Fangerne i Fængslerne og kunde komme paa Talefod med selv de største Forbrydere. Den Kraft, der udstraalede fra hendes Mildhed kunde tvinge dem til at blive stille og høre paa hendes Tale. Og denne Tale smeltede det Ispanser, som Forhærdelsen havde skabt om deres Hjerter. Derefter blev de modtagelige for hendes Budskab, saadan at de ligefrem længtes efter hendes Komme. Hun forstod at kalde det gode frem i deres Sind.

Nu kunde en tænksom Læser indvende: Ja, saadan var Livet maaske før. Men i vore Dage, hvor Krigen raser, hører vi saa meget, som absolut ikke bekræfter Regelen. Man skal maaske bruge Mikroskop for overhovedet at finde Mildhed blandt Mennesker.

Det er andre Kræfter, der nu er stærkest. — Det er jeg nu ikke blind for, at der er sluppen meget stærke Kræfter løs. Men vi har ofte oplevet, at en Storm har raset og ødelagt meget. Bag efter kom Solen dog atter frem, og ved dens milde, varme Straaler groede Livet frem paa ny.

Midt under Stormen maa vi fastholde vor Tro paa, at det milde vil sejre, fordi det er det stærkeste.

En Dansker har udtalt om sin Samtid og den Kamp, som da stod paa: Den vil knække de svage, men den vil ogsaa gøre de stærke stærkere. — Noget lignende oplever vi nu. Jeg tror, at kun de, der forstaar det ret, at stærkest er dog det milde, og kun de, der henter deres Kraft ud fra det, vil blive af dem, der gaar stærkere ud af Stormen frem mod Solskinstiden, som vil komme, for

immer det dages dog paa ny,
hvor Hjerterne Morgen vente.

Karl Hedemann.

Tale ved Ringe Efterskoles Aabningsmøde 3. November 1943.

I en Mejskasse ude i vor Have var der sidste Sommer en Musvitredé. Mens der var Æg, og saa længe Ungerne var smaa, var det den rene Idyl; men efterhaanden som Ungerne voksede til, blev der Uro dernede. De trængtes baade om Pladsen og den Føde, de travle Forældre bragte.

En Dag, jeg stod i Nærheden, sad en af Ungerne i Flyvehullet; den saa sig lidt om, og snart sad den paa en Kvist i Nærheden, aabenbart fortunlet og benovet over den vovelige Fart, den havde været ude paa, men ogsaa glad over den store Verden, den nu for første Gang saa, og som den straks efter begav sig videre ud i. Lidt efter fulgte en anden af Ungerne efter, saa nok en, og snart var Reden tom.

Der er noget i den lille Tildragelse, der minder mig om Situationen her i Dag. I henved 14 Aar har I holdt til i Hjemmet og dets nærmeste Omgivelser og har vel taget det som noget selvfølgeligt, noget trygt og godt. Muligvis har dog en og anden i den sidste Tid følt det som en noget snæver Verden. „Er først de 14 Aar gaaet, føler allerede mange af os mere af Byens Pulsslag end af Hjemmets“, har i alt Fald en af jeres jævnaldrende sagt for nylig. Og nu begynder I saa at flyve fra Reden. De fleste af jer skal i Dag for første Gang uden for Hjemmet og den hjemlige Kreds i Sognet.

Det kan ikke undre, om I er fortunlede og benovede derved som Fugleungen, der havde reddet sig op paa Kvisten, og dog vilde det være mærkeligere, om I ikke samtidig var fulde af Forventning over for det store og herlige, der venter jer forude.

Jeres Forældre har det nok modsat. Slægt efter Slægt

har det været saadan, at Forældrene var fulde af Bekymringer, naar de skulde slippe deres Børn hjemmefra for første Gang — og ikke sært, for de vidste jo, at det kunde komme til at gaa saa yderst forskelligt.

Ved en Lejlighed som denne kan det vel være værd at høre, hvad tidligere Slægter har erfaret paa det Punkt. Lad os f. Eks. gaa tilbage til Tiden omkring 1880. Om trent paa den Tid drog en ung Mand bort fra sit gode, stille Hjem nede i Svendborg for at begive sig til København. Det var den nu saa kendte Digter og Forfatter Johannes Jørgensen. Inde i Hovedstaden mødte han det Røre, der udgik fra den Tids store Mand, Georg Brandes, og blev bjergtaget deraf. Længe lod han sig føre med af Strømmen; da han omsider løsrev sig, sammenlignede han Georg Brandes med den mærkelige Mand, der engang i fordums Tid skal være kommet til den rottebefængte By Nameln nede i Tyskland, og som befriede Byen for Rotteplagen ved at gaa Gade op, Gade ned og spille saa lokkende og kaldende paa sin Fløjte, at Rotterne kom op af deres Smuthuller, fulgte Rottefængerens ud af Byen, ud til Skrænten, hvor han blev staaende i Sikkerhed, mens hele Rotteskaren styrtede ud over den og omkom i Dybet nedenunder.

Saadan, siger Johs. Jørgensen, lokkede Georg Brandes og hans Følgesvende store Skarer Ungdom til at leve Livet uden at være hæmmet af Moralens og Religionens Baand. Selv havde han Styrke nok til at kunne gøre det, mens Tusinder af de unge, der fulgte ham, gik ynkeligt til Grunde derved.

Heldigvis var der ogsaa anden Ungdom i Danmark paa den Tid. I 1879 kom en ung Nordmand ved Navn Andreas Austlid hened og opholdt sig her nogle faa Aar. Om Vinteren var han paa forskellige Højskoler, medens han om Sommeren opholdt sig hos Friskolelærere eller Bønder. I den Tid var han meget sammen med unge, og han giver i sin Bog om Kristen Kold en levende Skildring

af disse: „De bevægede sig i et eget Luftlag, disse Folk, lad mig kalde det Vaaren! De var saa glade og begejstrede, at det ligefrem lyste over dem. Men naar de talte om deres Fremtid, blev jeg bange. Saa frejdigt og lyst, som de dog saa paa deres Fremtid. De tog det næsten paa Smaa-børns Vis. Alle skulde de udrette noget — og det var ikke saa lidt endda. Men troede — det gjorde de, saa det gnistrede. Tvivl fandtes ikke i deres Ordbog.

En Fynbo vilde skabe sin Fædrengaard om til en Mønstergaard for hele Egnen. Naboerne skulde nok komme til at gnide Sønnen af Øjnene og følge efter. En anden havde kun et Husmandslod med to Køer; men han vilde kappes med Gaardmanden, lægge sig efter Havebrug, holde 20 Svin og 200 Høns og faa mere ud af sin Have end den anden af sin Gaard. En anden — ja, skulde han sige det, saa vilde han være Digter; men det var ikke saa lige til. Han havde allerede brændt een Fortælling, nu skrev han Nat og Dag faa den næste o. s. v. De tog det paa Stormandsvis; det gjaldt bare om at tage fat og gaa paa. Der var ingen Tvivl om, at det vilde lykkes. Saadan var det med næsten alle de unge, jeg traf paa. — De talte ikke meget om Vorherre; men jeg forstod snart, at de havde ham i Baghaanden, baade inden i og uden om sig.“

Saa forskelligt levede altsaa danske unge for ca. 60 Aar siden, og der har for Resten altid været og vil altid være en noget tilsvarende Forskel. Hvordan skal det saa gaa jer, der nu staar paa Tærskelen til den store Verden? Vil jert Ungdomsliv komme til at ligne det, Johs. Jørgensen skildrede, eller det, der havde begejstret den unge Nordmand saa stærkt?

Den Verden, I møder nu, er ganske vist en helt anden end Firsernes. Om den er bedre eller værre, er ligegyldigt. Det er nu engang den Verden, I skal finde jer til Rette i og leve i. Men een Ting vil I snart opdage: det er en vældig Verden, og intet i den er vældigere end det moderne Menneske. Intet Slægtled har som vort forstaaet at gøre

sig Naturen underdanig. Det er vor Stolthed — vi er til Dels beruset af den og de store Muligheder, der har aabnet sig for os. Der er vel ikke en Krog i Landet, hvor man ikke har draget Nytte af disse Muligheder. Ikke et Hjem er uberørt deraf, jeres heller ikke.

Hvordan denne Tid nu vil virke ind paa jer, er ikke til at forudse. Men eet er sikkert: uden at I selv er klare over det, vil den faa afgørende Indflydelse paa jert Liv. Det ved vi nemlig fra os selv, vi, som var unge under den sidste store Krig. Det Slægtled, der da voksede op, er fornylig blevet kaldt „Generationen, der snublede i Starten“, og noget er der om det. Endnu omkring 1914 drømte Ungdommen Drømme i Lighed med dem, Austlid havde truffet hos danske unge omkring 1880; men Krigen rev ubarmhjertigt Sløret fra deres Øjne og gjorde dem mistænksomme over for alt, hvad der hed Menneskeværk og Menneskelykke. Det var en haard Opvaagnen til en barskere Virkelighed, end man havde drømt om, og denne Erfaring har præget det Slægtled for stedse — baade paa godt og ondt.

Der er næppe nogen Fare for, at Tiden nu vil præge Ungdommen paa samme Maade; men givet er det, at dens Indflydelse ikke bliver mindre. De store Strømninger derudefra skyller ind over os alle med meget større Styrke end før og vil uundgaaeligt øve deres Indflydelse. Givet er det ogsaa, at den Del af Tidens Kræfter, I vil møde først og stærkest, ikke just er de bedste. Men en Nærgaaenhed som maaske aldrig før vil Tidens lettest tilgængelige Værdier blive falbudt for jer, især i Form af Film, Sport og Dans, og prøve paa at fange jer ind. Disse Ting har ogsaa deres Berettigelse; men bliver de, som de er det for Tusinder, den eneste Form for aandelig Næring, faar I Stene for Brød.

Netop paa Grund af disse Forhold er Dannelsen af Karakteren mer end nogen Sinde den nødvendigste Kunst, men ogsaa samtidig den vanskeligste. Hvis vi ikke udvik-

ler og opdrager vore sjælelige Kræfter, gaar vi til Grunde. Alt maa derfor i den kommende Tid sættes ind paa, at vi bevidst stiller de vældigt forøgede Kræfter i et godes Tjeneste. Rigere Sind, modigere og kraftigere Karakterer, varmere Hjerter — det maa være Maalet for vor Stræben. Kunde I komme med ind i den Bevægelse, saa vil I engang kunne synge de noget problematiske, men dog sande Ord af Ibsen: „Og har jeg end sejlet min Skude paa Grund, saa var det dog dejligt at fare.“

Nu møder I saa som noget af det første fra den store Verden denne Skole. Tilfældigt er det jo ikke; tværtimod, det er jeres Forældres Ønske. To Ting ligger sikkert helt klart i det Ønske. De ønsker, at I ganske simpelt skal lære noget, men dernæst ogsaa, at det første af den store Verden, I møder, er noget, der ligger paa Linie med Hjemmet, for om I derved kunde blive hjulpet ind paa det Spor, som de helst ser jer følge i Livet, fordi de ved, at kun det fører til „Livets Land med Glædens Kilder“.

Hvad der yderligere ligger bag det Ønske, er det vanskeligt at udtrykke; men man kan maaske komme paa Sporet ved at skele til en anden Form for Ungdomsskole. Jeg tænker paa de Skoler for ufaglærte, der netop i disse Dage aabnes rundt om i vore Byer. De, der staar i Spidsen for den Skoleform, har prøvet at formulere dens Maal saaledes: Skolen skal give de unge Forstaaelse af det Samfund, de tilhører, udvide og udbygge deres Kundskaber og derigennem bidrage til deres karakterdannende Opdragelse. Ja, nogle har endog sat Maalet saa højt, at Skolen skal opdrage de unge til Forstaaelse af Livets Mening og Sammenhæng og vække dem til Selvbesindelse. Dette sidste kan man næppe med Billighed vente, derimod nok det første. Bedst har maaske Johs. Novrup — den Mand, i hvis Hænder Udformningen af denne Skole er lagt — udtrykt det med disse Ord: Skolen skal ikke blot bibringe Eleverne nyttig Viden og bedre Samfundsforstaaelse, men

styrke dem i deres Undren over for Livet selv. De skulde ikke blot lære, men ogsaa leve.

Mon vi ikke kunde enes om at anvende disse Ord paa den Skole, der nu aabnes her i Dag. Nogle vil maaske finde dem for højtidelige. Det er jo en Efterskole, ikke en Højskole, det drejer sig om, og de 14—16 aarige har nu engang ikke den lidt ældre Ungdoms Muligheder for at opleve Livet i hele dets Fylde. Alligevel: Maalet kan ikke sættes lavere. Vi kunde maaske ogsaa sige det saadan, at vi haaber, at ligesom Nissen hos Spækhøkeren i H. C. Andersens berømte Eventyr oplevede det vidunderlige, at han gennem Nøglehullet til Studentens Dør fik et Kig ind i Poesiens straalende Verden, at saaledes maatte disse store Dreng og Piger i Vinterens Løb — foruden alt det praktiske, de lærer — faa et Møde med Livs poesien og derved blive sat paa det rette Spor, saa de ikke skal forville sig paa Vandringerne gennem denne brogede Verden.

Dertil kan saa føjes, at det er vor Overbevisning, at en Skole, der som denne er præget af et enkelt Hjems Aand, har bedre Muligheder for at naa det Maal end den Skole, der udelukkende arbejder med timebetalte Lærere. Vi er derfor mange, der glæder os over det Arbejde, der gøres ud fra denne Skole, og ønsker den Lykke til det, ligesom vi ønsker for jer, der i denne Vinter skal drage Nytte af den, at Maalet for Vinterens Arbejde i nogen Grad maa blive naaet for hver enkelt af jer.

J. M. L u n d b y.

Henri Dunant, Røde Kors' Stifter.

„I Krig og Fred — Barmhjertighed“ er det Motto, hvorunder Røde Kors arbejder, og har der nogen Sinde været Brug for at lægge sig dette paa Sinde, er det i vor Tid, hvor Krigen raser over hele Verden, og alles Haand er imod alle.

Hvad er saa Røde Kors, og hvilket Formaal har det? Røde Kors er Verdens største Forening, den tæller over 40 Mill. Mennesker fra alle Lande.

Egentlig er det R. K.s Formaal at yde Hjælp til saarede Soldater i Krig uden Hensyn til Nationalitet, gaaende ud fra det Synspunkt, at en saaret Soldat er neutral, han er et Menneske i Nød og trænger til Hjælp, men ogsaa andre Opgaver har R. K. paataget sig, f. Eks. Krigsfanger, civile internerede, Kvinder og Børn, der lider under Krigen i deres Land, Postforsendelser mellem Landene i Krigstid o. s. v. Efter sidste Verdenskrig ydede den norske Videnskabsmand og Grønlandsfarer Fridtjof Nansen gennem Røde Kors Hjælp til 2 Mill. russiske Kvinder og Børn, der paa Grund af Hungersnød var Døden nær.

Men ogsaa i Fredstid virker R. K., idet det har paataget sig mange Opgaver, der alle staar i Hjælpsomhedens og Menneskelighedens Tjeneste.

I 1941 udkom en Bog af den danske Forfatter Carlo Andersen, der omhandler Henri Dunant, Røde Kors' Stifter, hans mærkelige og tragiske Skæbne, hans Flugt mod Stjernerne, hans Fald og hans Oprensning. Det er en Bog, det nok er værd at stifte Bekendtskab med. Dybt og gripende fortælles, at Verdens Gunst er som en Sæbeboble, der brister.

Henri Dunant er født i Gent i Schweiz 1828 af fornemme og ansete Forældre. Moderen var meget virksom godgørende, og den lille Henri fulgte ofte med sin Mor, naar hun besøgte syge og døende i de fattigste Hjem. Som

stor Dreng sad han i Byens Fængsler og læste Rejsebeskrivelser for Fangerne, saa allerede medens han var Barn, blev det Frøkorn saaet i hans Sjæl, der senere skulde spire og bære saa skøn en Frugt.

1859 udbrød Krig mellem Østrig og Italien. Den unge Bankmand, Henri Dunant, der var ude paa Forretningsrejse, kom til at overvære det blodige Slag ved Solferino i Norditalien. Med Ildskrift prentedes i hans Sjæl Billedet af den Gru og Elendighed, da Kærrerne med alle de døde og saarede ude fra Slagmarken rullede ind i den lille By Castaglione, Venner og Fjender mellem hinanden. Disse blev dog ofte brutalt skubbet til Side, Vennerne skulde først behandles, Fjenderne maatte vente. Det var Krigens ubønhørlige Lov, som alle handlede efter. Der var alt for lidt Hjælp, kun faa Læger, ingen Sygeplejersker, altfor faa Sygebærere, der dødtrætte slæbte sig med den uendelige Række af Kærrer, fulde af saarede, der stønnede af Smerte og gispede af Tørst og Træthed.

Dunant staar først som forstenet og er Tilskuer til disse Rædsler, men saa vaagner han til Daad og tager fat paa at hjælpe, hvor han kan uden Hensyn til, om det er Ven eller Fjende, og da Kvinderne saa det, fulgte de hans Eksempel. I disse Dage fødtes Dunants Kongstanke: Hjælpearbejdet paa Krigsskuepladsen skal organiseres, det skal være internationalt, d. v. s. omfatte alle Lande, og det skal bringe Hjælp til alle, uanset Nationalitet.

Dunant arbejder nu med stor Energi paa at naa dette Maal, han sætter sig ved Breve og ved Samtaler i Forbindelse med Stormænd og fornemme Damer, med alle, hvem han tror, der kan hjælpe ham med at faa Ideen virkeliggjort. Han skriver og udgiver en Bog „Erfaringer fra Solferino“. hvor han nøgternt og ærligt fortæller om al den Rædsel, al den Nød og Elendighed, al den Gru, han havde været Vidne til. Bogen blev læst over hele Europa og vakte megen Opsigt.

Efter megen Besvær og mange Skuffelser kom Du-

nant saa vidt, at „Hjælpeforeningen“ blev stiftet i Genève 1863 af Repræsentanter for 14 Nationer. Senere kom flere til. Ved et Møde i 1864 bestemtes det, at det fælles Mærke skulde være et rødt Kors paa hvid Bund, det schweiziske Flag med omvendte Farver, og Foreningen skulde bære Navnet „Røde Kors“.

Dunants Tanke var blevet Virkelighed, og han selv havde naaet Berømmelsens Tinde. Han var Kongers og Kejseres Gæst og Ven, og der var næsten ikke Plads til flere Ordner paa hans Bryst. Dunant havde imidlertid brugt hele sin Formue i Agitationens Tjeneste, Uheld stødte til, og i Maj Maaned 1867 gik han fallit.

Nu gik Solen ned over Dunants straalende Verden, man kendte ham ikke mere, det skønne Værk, han havde skabt, tog andre Æren af, Dunant sank ned i den dybeste Fattigdom. Nogle Aar levede han i Paris, ofte maatte han sove under Seinens Broer sammen med andre hjemløse, da han ikke havde Penge til Husleje, hans Tøj blev laset og pjaltet, saa han maatte klippe Trevlerne af, han maatte lægge Papir i sine hullede Sko, og kun sjældent fik han tilstrækkelig Føde. Men intet kunde kue Dunants Energi, paa Trods af al Nød og Fattigdom blev han ved at arbejde i Tale og Skrift for Barmhjertighed og Retfærdighed i Verden, og særlig arbejdede han for „den evige Verdensfred“.

Imidlertid voksede Røde Kors sig stærkere og stærkere, men Dunant var glemt. I 1888 vendte han tilbage til Schweiz. Han boede i en lille By Syd for Bodensøen, langt borte fra Genève, Centrum for hans Livs Værk. Han fik en lille Understøttelse fra Familien, der daarlig strakte til til det allernødvendigste. Han maatte blive i Sengen, mens hans eneste Tøj blev vasket. Byens Læge opdagede Forholdet og lod Dunant overflytte til Sygehuset. Der blev han fundet af en schweizisk Journalist, Dr. Baumberger, der i et Tidsskrift skrev en Artikel: Dunant lever. Den vækkede Verdens Samvittighed, saa den ilede med

at gøre godt, hvad den havde forbrudt mod denne Menneskehedens Velgører. Nu strømmede ind til ham Gaver og Livrente, Penge og Guldmedailler i Massevis, men alt det kunde ikke udslette mere end 20 Aars Lidelse og Uret. Dunant forlod ikke sin Celle paa Sygehuset i Heiden, der havde han fundet et Fristed, og der vilde han blive.

I 1901, da han var 73 Aar, fik han tildelt Nobels Fredspris, ca. 115.000 Kr., som han dog maatte dele med en af sine Kampfæller fra den første Tid. Endelig var der ydet Dunant Retfærdighed og givet ham Oprejsning.

30. Okt. 1910 døde Dunant, 82 Aar gammel og bisat i Zürich i dybeste Stilhed. Han blev forskaanet for at opleve det Ragnarok, der 4 Aar efter brød løs over Verden.

Dunant er død, men hans Værk lever og bringer Hjælp og Velsignelse til Tusinder og atter Tusinder af ulykkelige Mennesker Verden over, og derfor er der Grund til at mindes denne uegennyttige og ædle Personlighed, der er blevet kaldt Menneskehedens største Velgører.

Dorothea Birkelund.

Glædelig Jul

ønskes alle gamle Elever.

Dorothea Birkelund.

Ind under Jul.

Klokken slaar, Tiden gaar,
her har den ringet i tusind Aar.
Hjerter husvalet i Danevang
kunet til Kirke og løftet med Sang
Fanen om Korsets Træ.

Naar en Ting rigtig skal komme til sin Ret, maa den have en Baggrund, som fremhæver Tingen selv. Saadan vil vor Julefest i Aar blive holdt med Tiden som den dystre Baggrund, og maaske komme til at staa skarpt i Modsetning til det, vi ellers oplever. Og dog vil Juleklokkernes Kimen maaske kalde mere inderligt paa Menneskene end før, fordi der ikke er noget, vi mere ønsker end at se Julebudskabet virkeliggjort baade i Menneskesjælene og i Verden omkring os: Fred paa Jorden.

Her har Klokkerne ringet i Tusind Aar. Vi vil ønske alle gamle Elever, at Klokkernes Kalden og Julebudskabet vil naa jer og give jer en god Jul, ogsaa med Tidens Mørke som Baggrund.

En glædelig Jul og et godt Nytaar.

Dagmar og Karl Hedemann,
Holger, Knud og Bent.

Fra en gammel Dagbog.

Engang imellem bliver Trangen til at mindes store Stunder saa mægtig, at man maa grave ned til Bunden af „Skatkisten“ og derfra hente frem de Bøger, der gemmer Tanker skrevet ned i en Højtidsstund, og ved Læsning genopleve det, der hin Gang bragte den Oplevelse, man aldrig glemmer.

Jeg finder dem i en gammel Dagbog fra Askovvinteren 1920 — dateret den 10. Februar.

Vi vaagnede op til en Dag, der havde været ventet med stor Længsel, men blev straks skuffede. Vejret var slet ikke som ventet. Tunge sorte Skyer jog af Sted, Regnen piskede mod Ruderne, og Stormen susede i Trætoppene og ruskede vildt i Flagene, dog vor Skuffelse varede ikke længe. Var det ikke netop en saadan Storm, der skulde til for at jage alt det fremmede ud af Landet, og fik den ikke Danebrog til at smelde som aldrig før?

Vi begyndte Dagen ovre i Kirken. Gribende og uforglemmelig blev de Ord, som Feilberg sagde til os. Med et næsten forklaret Ansigt stod den gamle Mand der og takkede Herren for al hans Naade og Velsignelse imod os. Han var som et Vidne fra en svunden Tid, fra en Slægt, der havde lidt og stridt. Vi forstod af hans Ord, hvor højt de gamle havde elsket Landet dernede, og hvor svært det havde været for dem at leve videre, da Nederlaget kom.

Vi anede det Nag og den Fortvivlelse, som i mange Aar havde knuget Sindene, saa Menneskene havde været nær ved at segne under Byrden, dog bag det altsammen skimtede vi den inderlige Tak, thi „alt hvad Fædrene har kæmpet, og Mødrene har grædt, har den Herre stille lempet, saa vi vandt vor Ret.“

Nu skulde Fortidens Længsel og Haab ske Fyldest, nu laa Fremtidens Land aabent for Ungdommen. Vi skulde faa Takken omsat i Handling. Krigens Saar maatte vi være med at læge, Baand, der var bristet, skulde vi være med at knytte, og Fred og Fordragelighed maatte vi faa ind i vort Sind, saa vi kunde leve det ind i den nye Tid. Der var stille i det store Rum og stille i vore Sind, da vi gik hjem til en Fortsættelse af den store Dag.

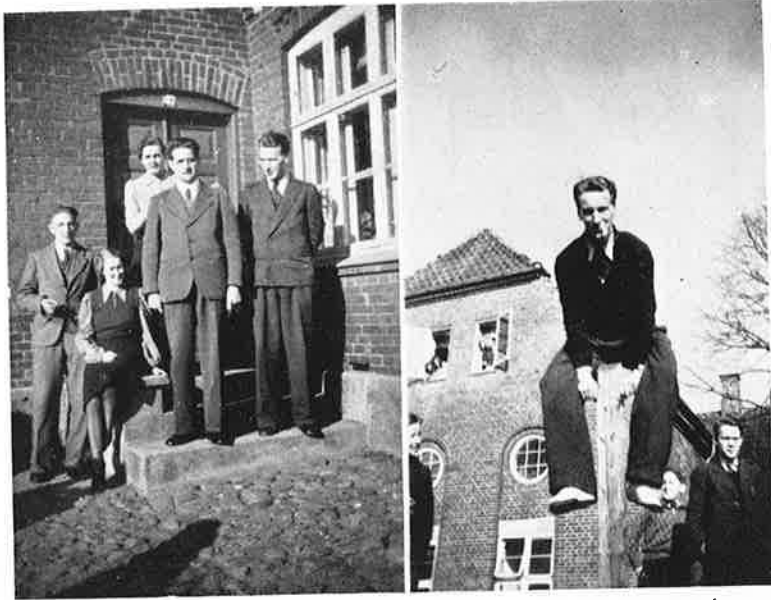
Kl. 11 samledes vi alle i Skolegaarden. Flaget gled ned paa halv til Ære for de Sønderjyder, der havde sat Livet til. Arnfred mindedes i en Tale de mange, „der stred, men trætred og tabte og kastedes ned“ — men dog i Døden vandt Sejr for det Land, de aldrig mere skulde se, ja, hvis Jord de ikke fik Lov at hvile i. De skulde ikke være

Vinterholdet 1942—43.

Sommerholdet 1943

„Staben“ paa Trappen.

Gymnasten Bjerregaard

Zoffmann og Bjerregaard har Frikvarter.

med, nu Gryet kom, de skulde ikke opleve et større og bedre Danmark, hvor alle satte Skulder mod Skulder for at løfte i Flok. Dog de havde mere end nogen anden været med til at bære Danmark „ind i Dagen ny“ — de havde sat Livet til.

Efter Middag samledes vi alle i Skolegaarden for med Musik i Spidsen at vandre ned over Kongeaen og en Stund staa i „det forjættede Land“.

Stormen var vokset til Orkan, Regnen piskede stadig ned, og Flagene blafrede voldsomt, da vi stred os frem gennem Pløre, forbi de sidste Rester af en lang Flagallé.

Syngende naaede vi Broen, og med Flaget i Spidsen gik vi stille over Aaen og stod saa i det genvundne Land. Hovederne blottedes, mens vi sang om Regnen, der gav Grøde, om Stormen, der gjorde stærk, og om de mange Ege, der faldt. Seende mod Syd raabte vi Hurra for et helt Danmark, og efter at have staaet tavse i nogle Øjeblikke, vandrede vi hjemad, et dyrebart Minde rigere.

Senere paa Dagen talte Pastor Koch. Hans Tale var meget poetisk og gribende varm. Det var Fremtiden han talte om og om dens Krav til os: Hadet maa slumre Folk og Folk imellem, Hjælpsomheden og Forstaaelsen Mand og Mand imellem blive større, Retten og Friheden komme i Højsædet. Bag alle de stærke Ord anede vi Manden, der vilde staa inde for dem, ja, leve paa dem, og det gav Ordene Vægt.

Efter Aftensmaden samledes vi alle i Gymnastiksalen, der var smykket som til Højtid, og her vekslede Tale og Sang Aftenen og Natten igennem.

C. P. O. Christiansen udredte vor historiske Ret til Sønderjylland. Marius Kristensen mindedes de Mænd, der havde stridt for den danske Sag og talte smukt om vort Samlingsmærke „Danebrog“. Nu skulde det igen vaje over et helt Folk. Mens vi fandt den næste Sang, indløb de første Afstemningstelegrammer, og de holdt os sammen den

lange Nat. Først henad Morgenstunden gik vi hjem, trætte og søvnige, men nynnende:

„De kan spærre med Farver og med Pæle,
de kan lokke med Løfter og med Løn,
fælles Sprog giver vore Tanker Mæle,
fælles Vilje gør Kampdagen skøn.
Nye Stridsmænd skal her,
nye Stridsmænd skal der
slutte Kreds om den Fane, vi har kær.“

Det har været underligt at sidde og læse de gamle Ord om en Trængselstid og en Forventning nu midt i en endnu større Trængselstid, og man har maattet spørge sig selv, om man nu ogsaa fik Lykke til at indfri en lille Smule af det, man lovede hin Højtidsstund, og man kommer til det Resultat, at det som oftest kun blev Ord, hvor der skulde være Handling. Men midt i alt det onde, der nu raader, er man paany inde i en Forventningens Tid, og man har dybest inde en stærk Tro paa, at ogsaa denne Gang vinder Retten Sejrr. Danmark vil igen blive v o r t Danmark, og en ny Ungdom, sund, glad, sand og v i l l e n d e, vil i Flok og under Korsets Mærke løfte Land og Folk ind i Dagen ny.

Venlig Hilsen og glædelig Jul.

J o h a n n e J e n s e n.

Den danske Sang.

Syng dig glad! Man kan daarligt finde nogen mere iøjnefaldende og næsten lokkende Titel paa en Sangbog! Mange vilde sikkert ogsaa sige: Naturligvis skal man syngesig glad! Andre vilde maaske sige: Nej, man synger, fordi man er glad! Men er den umiddelbare Livsglæde ved at synges nu egentlig den eneste Værdi, Sangen har?

Nej, absolut ikke den eneste, men en meget væsentlig Grund til at Folk synger. Og hvad er det da, der gør os glade ved at synges?

En Sang bestaar af to Dele: Ord og Toner, Tekst og Melodi. For nogle Mennesker er Melodien vigtigst; men for mange er Teksten, Ordene det væsentligste. Melodien kan staa ene, derfor bliver den for nogle vigtigere end Ordene. Teksten kunde ogsaa undvære Melodien, men op-hører saa at være en Sang og bliver „kun“ et Digt, som saa straks har faaet en betydelig mindre Kreds af Læsere. Og her er vi jo netop ved Kærnen i det. I de aller fleste Sange er Ordene det Budskab, den eller de Tanker, Digteren vilde have frem, saa andre kunde faa Del deri, og Komponisten skaber saa „Befordringsmidlet“, naar han komponerer netop den Melodi, der passer til Ordene. Det gælder om, at Ord og Melodi passer sammen, saa de supplerer hinanden. Saa først kan de mange — i Fællesskab, enkeltvis eller som Tilhørere — tilegne sig de Værdier, som Sangen rummer, det være Bøn, Tak, Kærlighed, Beundring, Livsglæde eller andet følelsesbetonet, maaske Skildringer af Begivenheder, som har Interesse for eller Bud til andre, end netop den, der har skrevet Digtet.

Gennem vor store Rigdom af gode Sange faar vi et Indblik i de Tanker og Følelser, som gennem Tiderne har besjælet Digterne — Tanker, som stadig har Værdi. I. P. Jacobsen siger et Sted: „Alle gode Tanker, de kan slet ikke dø, før endnu bedre Tanker er spiret af deres Frø.“ Derved er Sangen blevet et Bindeled mellem Tidsafsnittene.

Samtidens Længsler i Toner vi fange
ind for en Eftertids sjælfule Sans.
Slægternes Ungdom i Sangen har Møde,
tumler en Stund i de tonende Ord!

Men ser nu alle unge saadan paa Sangens Betydning, Vel nok ikke! Mange vil stille sig selv det Spørgsmaal:

Er det derfor jeg synger? Og deres Svar bliver i mange Tilfælde: Nej! Oftest synger jeg en Sang, blot fordi jeg holder af at synge. Det er, som om jeg i Sangen faar Luft for de Følelser, der i Øjeblikket har Overtaget hos mig: Glæde, Sorg eller anden Følelse. Og er de Sange, vi synger, naar vi er sammen, altid af en saa stor Dybde og saa rigt et Indhold? Nej, der er i Virkeligheden en Bunke Sange, som man roligt kan sige, at man kun synger for Melodiens Skyld — „lettere“ Sange, som i litterær Henseende svarer til Morten Korch-Litteratur. Og om disse Sange kan der kun siges: De er uskadelige — hvis de ikke tager Overhaand — men de har ingen positiv kulturel Betydning! Kan et Menneske k u n synge Vandresange, Schlägere og Ungdomssange u d e n Indhold — der er ogsaa gode Ungdomssange — er det et Tegn paa, at der heller ikke i den, der synger, er noget virkeligt Indhold.

Den gode Sang har en Magt, der kan hjælpe Mennesker opad. Den kan trøste i Sorgen, gøre Glæden rigere og Livet lysere.

Sangen har en egen Magt,
som blev af Gud den givet,
i dens Toner er der lagt
en Trøst for hele Livet. —
Derfor syng, naar du er glad!
Syng, naar Sorg dig tynger!
Glæden øges for hvert Kvad
og Sorgen bort du synger.

Maarslet Skole, 2.—12. 1943.

P. Zoffmann Jessen.

Kære gamle Elever og Venner!

Det blev Foraar, og med Foraaret var der to fra Ringe Efterskole, som brød op for at drage ud og bygge et Hjem sammen, og nu er der maaske en Del af jer, som gerne vil høre, hvordan det siden gik.

Vi rejste til April efter at have sagt „Farvel“ til Vinterholdet, Børneskolen, Hedemanns og de gode Aar, vi havde haft paa Ringe Efterskole. — For mig var det ogsaa et Farvel til Skolegerningen, som jeg har været saa glad for at arbejde med. Zoffmann rejste direkte til Maarslet, hvor han havde faaet et godt Andenlærerembede, medens jeg maatte se at lære lidt mere — en Synaal og en Pen er ikke særlig bevendt, naar det gælder Madlavningen, og jeg tog derfor paa Malling Husholdningsskole for at blive sat ind i Kogekunstens Mysterier. — Vi blev kun et lille Hold paa 12 Elever, og vi havde det rigtig rart. Det var ganske vist en Overgang pludselig at skulde beskæftige sig med det huslige, som jeg ellers helt havde sagt Farvel til. Men det gik trods alt rigtig godt, selv om det i Begyndelsen kneb med Haandelaget. Jeg skulde lede Gymnastik paa Skolen, og I kan selv tænke, hvor morsomt det var, naar vi ialt var 12, deraf var 3 fritaget for Gymnastik af Helbredshensyn, saa jeg kunde højst faa 8. Det var tragikomisk at se dem rykke ud paa 3 Rækker.

Vi havde kun 3—4 km til Stranden, og da Varmen endelig kom, skyndte vi os at blive færdig om Eftermiddagen og cyklede saa til Stranden, hvor vi rigtig nød en frisk Svømmetur efter Køkkenvarmen. Undertiden tog Landbrugsskolens Lærer og Elever ogsaa med, (der var Landbrugsskole samme Sted), da maatte Lotte spændes for Fjedervognen for at faa Provianten transporteret.

Landbrugsleverne havde vi ogsaa lidt Fornøjelse af, især naar vi havde Fest. Saa omdannede vi Gymnastiksalen til en gammel Kro med Træer, kulørte Lamper og smaa Borde, som vi dansede imellem. Zoffmann boede

heldigvis ikke længere borte, end han kunde komme med, naar der skulde foregaa noget særligt.

Om Søndagen cyklede jeg til Maarslet for at hjælpe med at indrette vort nye Hjem.

Men hvor ligger da Maarslet, vil I maaske spørge, det var da rart at vide? Hvis I paa et Landkort ser 12 km Syd for Aarhus, vil I finde en lille Landby ved det Navn. I denne lille beskedne By ligger en stor, ny Skole med lige saa flotte Lærerboliger, og i den ene af disse har vi nu vort hyggelige lille Hjem.

Zoffmann maatte de første Maaneder gaa ene omkring; men han havde nok at foretage sig. 2 km herfra ligger Testrup Sygeplejeskole, og de fik fat i Zoffmann, da de skulde spille Komædie. De manglede en Mand til at spille Titelrollen i Palludan Müllers „Adam Homo“, saa det tog det meste af Fritiden. Da de saa var færdig med at øve, havde de ogsaa naaet et fint Resultat. Det blev opført i den smukke, gamle Have, og Dragterne var fra Aarhus Teater.

En Del Tid maatte der dog ofres paa vor Have. Der var nok at tage fat paa, og den er ret stor, saa der var een, som rigtig maatte ud med „den dovne Sved“ i Sommer:

Naa, men Maanederne gik: Maj, Juni, Juli, og til 1. August rejste jeg fra Husholdningsskolen for at tilbringe den sidste Tid før Brylluppet i mit Hjem. Zoffmann havde allerede Ferie i Juli Maaned, saa det kneb med at faa Ferien til at strække til d. 19. August, da Brylluppet skulde staa. Just omkring den Tid begyndte der at blive usikre Rejseforhold i Jylland, og det var ved at knibe for Zoffmann at komme til Fyn; men det gik.

Den 19. August kom med straalende Sol. Overalt var der pyntet, glade Gæster kom, selv om Rejseforholdene netop d. 18. og 19. var vanskelige. Saa fejrede vi den for os saa store Dag sammen med Familie og gode Venner, og det blev en uforglemmelig Dag. Vi vil her gerne sige

Tak til alle jer, der sendte Hilsener og Gaver, det glædede os, at I endnu ikke har glemt os.

Da vi Aftenen efter havde Gæster, havde vi Fornøjelsen at se en Flok gamle Elever imellem dem.

Et Par Dage efter drog vi til Jylland for at tage vort Hjem rigtig i Besiddelse. Da vi kom til Maarslet, blev vi modtaget med Æresport, Blomster og Gaver, saa vi var ganske overvældede.

Sidste Afsnit hedder „hjemlig Hygge“, og det er ikke saadan at beskrive. Kom hellere selv og se! Vi har haft Besøg af en gammel Elev, nemlig Jørgen Albjerg, som ganske uventet dukkede op en Eftermiddag. Vi haaber flere maa finde Vej hertil! Jeg kan fortælle, at vi bor ganske dejligt. Vi har et helt Hus for os selv med Centralvarme, Badeværelse o. s. v. To store, lyse Stuer har vi møbleret, en tredie staar tom. Desuden har jeg et rart lille Køkken, hvor jeg gør mine Forsøg. Hvorvidt de lykkes, kan I se til Julefesten, hvis det lykkes for os at komme med, saa kan I se, om min kære Mand er meget afpillet.

Zoffmann har nok at gøre i Vinter, da han foruden Skolearbejdet passer Biblioteket og har Aftenskole to Aftener om Ugen. (Derfor har han stukket mig Pennen i Haanden).

I Efteraarsferien var vi paa Fyn, og nu er der ikke længe til Juleferien, saa drager vi afsted igen.

Efter denne Epistel behøver jeg ikke at fortælle, at vi har det godt, saa godt, at vi maa ønske, at alle Mennesker maatte have det saadan.

Vi to, der sidder her sammen, mens Stormen pisker, og Regnen slaar mod Ruden, og sender vore Tanker til alle jer gamle Elever og gode Venner og til de mange glade Timer, vi har haft sammen i Ringe Efterskole, sender en hjertelig Hilsen og Ønsket om et glædeligt Nytaar.

P o u l o g E s t h e r Z o f f m a n n J e s s e n .

Aaret, der svandt.

Saa var vi atter naaet d. 3. November, og Elever og Forældre myldrede ind ad Døren og fyldte Salen til sidste Plads. Vi havde regnet med 65 Elever, men den sidste Dag fandt Hedemann et Indmeldeskort, som var blevet overset, og saa havde vi altsaa de 66. Den arme Mand, der kom sidst i Rækken, maatte hele Vinteren gaa under Navnet 66 — i hvert Fald i Hedemanns Sprog.

Hedemann bød velkommen til den store Forsamling og talte ud fra de store Krisetider i Folkets Historie.

Poul Zoffmann Jessen og Esther Nielsen fortsatte deres dygtige Arbejde ved Skolen. Den nye Lærer var Ejnar Bjerregaard, som allerede fra Oktober havde begyndt i Børneskolen, og som nu skulde staa sin Iidprøve hos det store Elevhold.

Da der var saa mange Drengene i Holdet, gav det flere Sløjdtimer til Lærerne, derfor maatte Nikolaj Kristensen overtage Gymnastikken i Efterskolen.

De første Par Uger var særlig travle, men da Eleverne først var delt i Hold, og enhver havde funden sin Plads, gik Arbejdet sin vante Gang med Energi og Humør over hele Linien.

Julen nærmede sig. Den 19. Decbr. slagtedes Elevernes „Julegris“, og der blev holdt en munter Fest med Leg og Folkedans i Salen. Kaffebordene var smukt pyntede med broncerede Gran og Rakler, som det unge Lærerpersonele havde bragt hjem fra en Skovtur.

Skolens Avis blev læst op til Morskab for alle Parter. En Sang var skrevet af en af Eleverne, som desværre ikke selv kunde være til Stede paa Grund af Sygdom. Dagen efter Festen (Søndag) var alle de boende Elever her paa Skolen, og i det milde Vintervejr travede vi en lang Tur gennem Hestehaveskoven til Rynkeby, hvor Købmanden blev stormet og tigget for Cigaretter og Bolsjer.

Den 22. rejste Eleverne hver til sit Hjem for at holde

Juleferie. Lærerne og Sinne Kokkepige havde Dagen efter en temmelig enestaaende Rejse. Efter at have ventet i flere Timer i Odense lykkedes det dem ved forenede Kræfter at komme paa Hovedet ind ad et Vindue og havne paa Benene i en i Forvejen overfyldt Gang i Toget. Efter 10 Timers Rejse var Zoffmann naaet til Ejby, og efter 18 Timers Forløb var Sinne i Aalborg. Den Rejse havde da ogsaa gjort saadan et Indtryk paa Zoffmann, at han ikke turde rejse herud til Elevernes Julefest den 30. Decbr. Trods Sne og Blæst var der samlet cirka 160 Deltagere. Hedemann læste: „Det kan man ikke, naar man er født.“ Under livlig Samtale blev Kaffen drukket, mens Lysene brændte paa de smaa Juletræer. Efter Kaffen gik Dansen lystigt, trods den snævre Plads. Da der i Løbet af Aftenen var føjet Driver sammen paa Vejene, foretrak mange at tage Hjemturen til Fods gennem Snedriverne.

Den 7. Januar samledes alle paa Skolen igen. Aftenen efter havde vi vort private Juletræ tændt for sidste Gang, og de boende Elever hjalp os at synge Nytaarsange. Saa var Julen 1942—43 forbi, og vi gik ind i det nye Aar, som vi alle haabede skulde bringe os Freden.

Den 3. Marts skulde vi have Fastelavnsfest. Dagen var imødeset med stor Spænding, ikke mindst af de Elever, som i Forvejen havde indøvet „Fastelavnsgildet“. Dagen oprandt med det dejligste Foraarsvejr. Om det nu var Eleverne eller mest Lærerne, der fik Foraarsfølelser ved at høre paa Fuglenes jublende Triller og Fløjt, er jeg ikke klar over, nok er det, en Deputation gik til Hedemann og bad om Tilladelse til at trave en Tur i Skoven i Stedet for de sidste Timer i Skolen. Tilladelsen blev givet, og hele Flokken drog af Sted i højt Humør. Det smittede, saa ogsaa jeg maatte af Sted med de smaa i 1. Klasse; vi gik i den nærmeste Skov og hentede Mos til Bordpynt. Gladest blev Stuepigerne; thi nu var Skolen tom, og de kunde faa gjort rent og blive tidlig færdige til Festen om Aftenen.

Tænk, vi fik alle Bordene pyntet med Anemoner, Eranthis og Gæslinger, der var Foraar i Luften. Klokken syv begyndte Festen. Ved Hjælp af gamle Dragter og Smin-korens Tryllemidler blev de unge Skuespillere forvandlet, saa de passede glimrende til deres Roller. Bedst var vel nok Ane Spaakone, men ogsaa Elses smukke og Vilhelms komiske Sang husker vi. Efter Dilettanten samledes vi ved Kaffebordene, hvorefter Dansen gik lystig i Salen et Par Timer.

Lørdag d. 13. Marts drog vi paa Teatertur til Odense. I lange Rækker vandrede vi gennem Byens Gader om Eftermiddagen — til Glasværket, Fyns Tidende og den gamle Møntergaard, hvor vi med stor Interesse besaa de gamle minderige Ting.

Efter Aftensmaden i Højskoleforeningens Sal gik vi til Teatret. Her saa vi det rigt udstyrede Stykke: „Sommer i Tyrol“. Det var en pragtfuld Samling af smukke Dragter og velskabte Ben, livlig Musik, Fest og Rytme, men Indholdet var lidt tyndt.

Vi naaede alle at komme med Toget hjem, selv om nogle kom i sidste Øjeblik. Der var ingen Træthed, men godt Humør paa Hjemturen.

Vinterens Afslutningsfest maatte denne Gang fordeles paa to Dage. Den 27. Marts havde Eleverne Gymnastikopvisning, og de fleste af Forældrene var mødt for at se paa det. Frk. Nielsens Pigehold var kvikt og dygtigt som sædvanlig. Nikolaj havde delt sine Drengene i to Hold. Begge Hold arbejdede godt, men navnlig det sidste vakte Begejstring. Ogsaa Folkedanserne var delt i to Hold. Med megen Ihærdighed var der skaffet Dragter til alle — mer eller mindre originale, men festlige saa de ud. Allerkøn- nest var Niels Leth som Dame, den sødeste lille Bondepige med Blondekyse.

Efter Aftensmaden begyndte nogle af Eleverne at spille paa Klaveret i Salen, og saa dansede de andre, skønt Klokken ikke var syv endnu; men rigtig Gang kom der

først i Dansen, da Hr. og Fru Sørensen stemte op med Musikken. En Del af Forældrene var bleven og morede sig nu over at se paa de unge. Ved Kaffebordet blev Vinterens sidste Avis læst op, trods Betæneligheder, da der var saa mange Forældre til Stede. Men jeg tror, den blev modtaget med Humør, saavel af unge som ældre. Det var en lang, men fornøjelig Aften.

De sidste Dage arbejdedes der under Højtryk for at faa Haandarbejde og Sløjd færdigt, og den 30. Marts samledes Forældrene saa igen paa Skolen for at se Elevernes udstillede Arbejder. Derefter var der Kaffebord med Taler og Sange. Hedemann rettede en Tak til Elever og Lærere, navnlig til Zoffmann og Esther Nielsen, som skulde forlade Skolen. Zoffmann for at rejse til en længe ønsket Stilling som Andenlærer ved en større Kommuneskole i Jylland, og Esther Nielsen for at rejse paa Husholdningsskole og senere havne som Lærerfrue hos Zoffmann i Maarslet Skole. Dette sidste var afgjort i største Hemmelighed og til alles store Forbavselse; men til stor Glæde for de to unge selv, hvad der jo var det vigtigste.

Vi havde været meget glade for det store Vinterhold, ikke mindst for de 15 boende, og det var vemodigt at skulle sige Farvel til dem efter 5 Maaneders godt Samarbejde.

April Maaned plejer at være en Slags Hvilemaaned for Lærerne. Men April 1943 blev det knap. Da vi ingen Lærerinde havde, blev der mere Arbejde til vi andre, og saa havde vi Soldaterindkvartering, 8 danske Rekrutter, som skulde have en hurtig Uddannelse i Ringe. De var meget flinke, men de gav os en Del Uro og Ekstraarbejde.

Vort Sommerhold tegnede til at blive som forrige Sommer, men af forskellige Grunde svandt det ind til 16 Piger.

Aabningsmødet blev holdt i Efterskolen, hvor Pastor Rydahl fra Ryslinge talte, og Hedemann bød velkommen. De nye Lærerinder var Frk. Else Larsen og Husholdningslærerinde Eva Bech. Det var flinke Piger, vi havde

faaet at arbejde med, saa Arbejdet gik let; men af forskellige Grunde blev Sommeren 1943 maaske knap saa fornøjelig og festlig som de foregaaende Somre; vi var dog lykkelige over at kunne føre Sommerens Arbejde igennem. En Aften sidst i Maj tog vi den sædvanlige Cykletur til Egøskovs gamle Borg. Desværre var der hegnet med Pigtraad omkring Labyrintens Gange; enkelte dri-stige slap dog derind og velbeholdne ud igen.

Den 29. og 30. Maj havde vi her paa Skolen de fynske Friskolers Sommermøde. Da var Eleverne med til at pynte Sal og Skolestuer og varte op ved Kaffebordene. Maaske var de for unge til at faa ret meget ud af de ellers udmærkede Foredrag; men i hvert Fald maa de have faaet et Indtryk af, at den fynske Friskoles Folk endnu er levende og mange i Tal.

Søndagen efter havde vi Elevmøde, hvor der var mødt et Par Hundrede gamle Elever.

Hedemann talte om Eftermiddagen, derefter var der Generalforsamling i Elevforeningen. Efter Aftensmaden og en lille Forevisning af baglæns Gymnastik under Ledelse af Esther Rye, læste Pastor Rydahl Demuths: „Høsten“. Derefter gik Dansen livligt, kun afbrudt af „En Kæmpeoperation“, udført af Lærer Bjerregaard og Nils Peter Andersen. Senere serveredes varme Pølser paa Stang. Dagen var i alle Maader en Festdag; kun maaske lovlig billig; der burde være kommen Penge i Kassen i Stedet for et Hul.

Inden Sommerferien havde vi Jordbærgilde. Eva Bech og Eleverne stod selv for Arrangementet, og Festen forløb meget fornøjelig med Leg i Salen, Intelligensprøve og til sidst et festligt Jordbærbord med digtede Sange og en lille Avis.

Sidst i Juni Maaned havde vi ogsaa Lombjergefesterne, hvor vi den 22. saa Børneholdene lave Gymnastik og d. 30. de unge; begge Dagene havde vi Aftensmad med og nød den i det grønne i det dejlige Sommergejr.

Efter Ferien mødte alle igen til Arbejde. Vejret var varmt og Pigerne tumlede sig med Lyst i Svømmebasinet. En dejlig Høstaften var vi indbudt til Karl Larsens i Lambjerge, hvor vi legede i Haven, drak Sodavand og spiste Mirabeller. Efter Kaffen legede vi i Stuerne og sang mange Sange — ogsaa det var en fornøjelig Aften. Et Par Aftener i Løbet af Sommeren var Eleverne Gæster i Eva Bechs Hjem, hvor de morede sig af Hjertens Lyst.

Den 13. og 14. August vovede vi os ud paa en Cykletur, trods meget daarlige Cykler og ustadigt Vejr. Den første Dags Program lød paa: Ringe—Lundeborg—Svendborg—Egebjerg Mølle, hvor vi skulde overnatte. Paa Vejen til Lundeborg besøgte vi de smukke Herregaarde: Glorup, Rygaard, Hesselagergaard og „Damestenen“. Trods Blæst og Regnbyger badede en Del af os ved Lundeborg, men det var køligt. Paa Turen til Svendborg blev vi standset ved Oure Kro af en vældig Regnskylle, og vi foretrak da at spise Aftensmaden her i de løvbevoksede Lysthuse. Vi ankom til Svendborg i spredte Flokke, da mange undervejs havde Punkteringer. Paa Kirketorvet samledes vi dog igen, og saa gik Turen til Egebjerg Mølle i strid Modvind. Smukt ligger Egebjerg Mølle, højt og majestætisk, men den er drøj at krybe op til. Den sidste Bakke var lige ved at tage Vejret fra os, saa vi var lykkelige, da vi sad bænkedede ved Kaffen hos vore gæstfrie Værtsfolk, mens Stormen hvinede og Regnen piskede paa Ruderne. Om Natten sov de alle, undtagen jeg, i Hø. Nogle sov udmærket, andre havde en urolig Nat; særlig Aase Wichmann, som fik en Ørentvist i Øret, ja, den ligefrem baskede med Vingerne. Næste Morgen var det Storm, men Tørvejr. Efter at have faaet en dejlig Morgenmad og desuden tømmt Bageriet for friskt Wienerbrød, tog vi af Sted efter et rungende Hurra for vore Værtsfolk. Vi kørte ned ad Bakke med Rygvind, saa det gik strygende til Ollerup, hvor vi haabede at faa Lov at se Skolen; men vi blev blankt afvist. I Stedet for tog vi saa til Taasinge. Men vi

vår nær aldrig naaet op til Brejninge Kirke. Oppe i Taarnet hvinede Blæsten om Ørene paa os. Herfra kørte vi til Valdemar Slot og Ambrosiusegen, saa naaede vi Troense, hvor vi drak Kaffe hos Tove Rath's Moder. I Svendborg skulde vi op paa „Svendborg Avis“ og se Trykkeriet, og saa skulde Hjemturen gaa for sig. De fire, der havde de daarligste Cykler, blev sendt med Toget hjem; vi andre startede mod Ringe i rasende Modvind. Streng og langvarig blev Turen, med idelige Standsninger paa Grund af Punkteringer og Regnbyger. Pigerne tog dog det hele med godt Humør; vi spiste Wienerbrød i en Kornmark, mens Regnen piskede i Nakken paa os. I alt havde vi 16 Punkteringer paa den Tur, og vi var taknemmelige for Bjerregaards enestaaende Evne til at lappe en Cykle paa 4 Minutter. Vi var trætte, da vi naaede Ringe; men der var nogle, der tog de 20 km bagefter for at komme hjem, da det var Lørdag Aften.

En Dag sidst i September var vi inviteret — hele Skolen — til Gudbjerg til et Besøg hos Edith Vilhelmsens Forældre, som just havde haft Sølvbryllup, saa Gaarden stod endnu i Festens Tegn. Nogle af os havde ikke Cykler, saa forhørte jeg, om nogen af Pigerne kunde køre Hest og Vogn. Minna Stuepige tilbød at køre med to, om det skulde være. Vi fik Lov at laane Vogn og to raske Heste paa Kohavegaarden, og saa knejsede Minna nok saa stolt paa Bukken og kørte hele Læsset til Gudbjerg paa et Par Timer. Vejret var godt, og det var en dejlig Tur. Vi blev gæstfrit modtaget og beværtet paa det bedste. Vi legede først i Stuerne, siden ude paa Græsmarken. Efter en flot Aftensmad, eller rettere Middag, startede vi igen mod Ringe, og trods Mørke og Taage naaede vi alle velbeholdne hjem efter den vellykkede Tur.

Den 29. August var heldigvis en Søndag, saa der var ingen Elever paa Skolen. Den Nat blev forresten Bjerregaard syg, og da Doktoren havde konstateret, at det var Skarlagensfeber, blev han kørt paa Sygehuset og skulde

opholde sig der i fem Uger. Den første Uge klarede vi selv, men det var lovlig strengt. Da var vi saa heldige at faa fat i Peter Lindegaard her fra Ringe. Han hjalp os saa gennem den sidste Maaned's Arbejde, saa Efterskolen kunde gaa sin normale Gang.

Den sidste Søndag, hvor Eleverne var her, cyklede vi den sædvanlige Tur til Stendysserne ved Ellested og til Lykkesholm. Om Aftenen legede vi i Stuerne. Vi skrev Sedler, og der fremkom mange komiske S sammensætninger.

En af de sidste Aftener slagtede vi Sommerens sidste „Gris“ og holdt „Pøsegilde“, først med „kold Frokost“ i bengalsk Belysning, siden med varme Pølser. Da der var Udgangsforbud Klokken 11, maatte Frk. Bech og Lindegaard overnatte her til alles store Fornøjelse.

Afslutningen nærmede sig, og der var Travlhed med at gøre Arbejderne færdige. Den sidste September kom saa Forældrene for at se Resultaterne af Sommerens Arbejde. Gymnastikken gik livligt og kvikt under Esther Ryes Ledelse og i III Klasse var Haandarbejdet og Køkkenskolens Resultater udstillet. Vi samledes i Efterskolen ved Kaffebordene, hvor Hedemann holdt Afskedstale til Eleverne. En af Eleverne og et Par Forældre udtalte deres Tak til Skolen.

Saa var den Sommer gaaet, som vi havde imødeset med bange Anelser. Arbejdet var i sin Helhed gaaet godt, og vi havde været meget glade for de seksten Sommerpiger. Vi var naaet Oktober — et Aar var gaaet i Efterskolens Historie; men Freden, som vi alle havde haabet paa, var desværre ikke kommen os meget nærmere.

D a g m a r H e d e m a n n.

Ikke andet end huslig.

Nej, jeg egner mig vist ikke til andet end til at blive huslig.

Denne Sætning hører man ofte hvor unge Piger diskuterer deres Fremtidsmuligheder. Andet end huslig — med denne Sætning sætter de sig selv langt nede paa 2. Rangstigen, nede ved de utilfredse og dem, der kun arbejder for at faa det hele til at gaa rundt, rent pengemæssigt set.

Enhver ung Pige maa være interesseret i at vælge sig et Erhverv, hvormed hun kan klare for sig selv og skabe sig en Fremtid. Men ofte kniber det med at faa begyndt, og hvad skal man vælge?

Det huslige Arbejde, der skulde ligge den unge Pige nærmest, det vrages ofte og der trækkes paa Skulderen.

Hvorfor? Det er ikke standsmæssigt, der er ingen Udviklingsmuligheder og lignende Paastande, faar man slynget ud.

Angaaende Standsmæssigheden, saa prøv at betragt Jeres Mors Arbejde i Hjemmet. Er det ikke standsmæssigt? Eller gør hun det blot fordi hun ikke kunde blive andet? Nej, det er et Resultat af det Arbejde, hun har lagt i Uddannelsen i sin Ungdom. Angaaende Udviklingsmulighederne kommer jeg blot med den forsigtige Bemærkning, om I har prøvet at sammenligne dem med de Muligheder, en ung Pige paa Fabrik eller Kontor sidder inde med.

Det kan se dejligt ud som Kontor- og Fabrikspigen at kunne forlade sin Arbejdsplads præcis Kl. 5, men tænk at gøre det samme 5—10 Aar i Træk og ellers ikke naa synderlig længere. Nej, vælger I det huslige Arbejde, er der større Muligheder, om blot I vil forstaa at udnytte dem.

Men det siger sig selv, at for at opnaa en god Stilling, maa man have en god Uddannelse. Sørg for at dygtiggøre Jer baade praktisk og teoretisk. Udnyt Tiden og

Folkedansere.

„Fastelavnsgildet“.

Egebjerg Mølle.

skab gennem denne Dygtiggøre'se Respekt om Jeres Arbejde.

I Hjemmene ligger Fremtiden — og Jeres Arbejde.

Er det ikke en stor Opgave at være med til at gøre Hjemmene til sunde og gode Grosteder for det næste Slægtled?

Tag fat paa Jeres Arbejde med Energi og Humør, ikke fordi I ikke kan blive andet, men fordi denne Opgave har Krav paa Jer.

Venlig Hilsen og god Jul ønskes.

E v a B e k.

Gymnastik.

Gymnastikken, eller rettere Legemsøvelser, er ingenlunde noget nyt, tværtimod, den har været kendt saa længe Menneskeheden har bestaaet, — om end i en noget anden Form, end vi kender den i vore Dage.

Det Sted, vi har mest Kendskab til Gymnastikken i ældre Tid, er hos de gamle Grækere, i Oldtidens Hellas — det er da ogsaa fra dem, vi har faaet Navnet „Gymnastik“, efter det græske Ord „gymnor“, der betyder „nøgen“, altsaa „den nøgne Kunst“.

At det virkelig er Tilfældet, at Gymnastik har haft en fremstaaende Plads paa den Tid, kan vi se af de overmaade skønne Satuer, som græske Kunstnere formede med unge veltrænede Sportsfolk som Forbillede, — hvor mange af os kender f. Eks. ikke Myrons Diskoskaster? — kan vi tænke os en mere harmonisk og veltrænet Skikkelse.

Hvad var da Grunden til, at Grækerne lagde saa stor Vægt paa Legemsøvelser? Jo, de forstod at værdsætte legemlig Skønhed, og saa maa vi tilføje, som spillende en betydelig Rolle, Landets Natur, indbydende til Friluft-

liv, og Folkets Lyst til Overværelse af Opvisninger — olympiske Lege; mere var det dog Forstaaelsen af den nære Forbindelse, der er mellem den legemlige og aandelige Opdragelse, der for en stor Del drev Værket.

Grækerne sammenfattede Maalet med Legemsøvøelser i de to Ord „Euexi“ og „Eutaxi“. Ved „Euexi“ forstod de Legemets gode Bøskaffenhed og fuldkomne Velvære; ved „Eutaxi“ god Opførsel og Disciplin, — Grundlaget for det ordnede Samfund.

Der blev oprettet Skoler — Gymnasier, hvor Gymnastikken stod i første Række og skabte en Ungdom med et Mod og en Kærlighed til Frihed og Fædreland, som ofte nok blev prøvet i Kamp og bestod sin Prøve. Det var en Ungdom, som Grækerne kunde være og var stolte af, den var deres Fremtidshaab, som skulde værne og bevare det Fædreland, de elskede, og den Frihed, de satte højere end Livet.

Gymnastikkens Skæbne i Aarhundrederne, der er gaaet, har været meget omskiftende, men den er nu naaet frem igen, takket være dygtige og viljestærke Mænd og Kvinder, der har viet den al deres Kraft og trodsset Modgangen.

Det, der ligger til Grund for moderne dansk Gymnastik, er ikke som i Grækenland lyse og lykkelige Omstændigheder, snarere det modsatte. Vi behøver blot at tænke paa den Tid, da mange af vore Skytte- og Gymnastikforeninger blev dannet, nemlig i Tiden efter 1864, en ulykkelig Tid for Danmark, men vist alligevel en Tid, som vi skal være varsomme med at ønske bort, fordi der i denne Tid blomstrede et dansk Folkeliv — en dansk Folkeand blev vakt til Live — og som et Led i dette stod den danske Gymnastik.

Maalet med den kan vi sammenfatte — som Grækerne — i Ordene „Euexi“ og „Eutaxi“; man haabede at skabe en legemlig saavel som aandelig sund og stærk Ungdom, i hvis Hænder man trygt kunde overlade Danmarks

Skæbne. Hvad behøver Danmark da i Dag? Netop en Ungdom med en sund Sjæl i et sundt Legeme.

Slut derfor op om Gymnastikbevægelsen og tag aktiv Del i Ungdomsarbejdet ude omkring, faa saa mange som muligt med; vi ser aldrig noget skønnere og særlig ikke i denne Tid, end et stort Hold unge Gymnaster med Dannebrog i Spidsen gaa friske og frejdige, med hævet Pande syngende en af de mange dejlige Gymnastiksange, og her særlig een, som jeg vil ønske maa staa som et sandt Udtryk for Aanden og Sindelaget hos Danmarks unge af i Dag:

Modig Ungdom,
ingen vege Sjæle!
Tiden er ej
til i Mag at dvæle.
Vi har Brug for danske Mænd, —
unge Sener, stærke Spænd, —
Mænd med faste Viljer.

Frejdig Ungdom,
Ild i Ord og Øje!
Vi skal evne
Danmarks Jord at pløje,
drage frem det dybe Muld,
der kan fostre Markens Guld
mellem grønne Lunde.

Vaagen Ungdom,
som sin Kraft vil øve,
som er rede
til den store Prøve,
møder frem med Mandemod,
naar det gælder Liv og Blod,
Slægtens Arv og Eje.

Hilsen til gamle Elever fra

E. Bjerregaard.

En Dag paa Højskole.

Jeg vaagner ved, at en Klokke ringer, jeg gnider Øjnene og sætter mig op i Sengen, Kl. er 7, i Sengen ved Siden af ligger min Kammerat endnu og „snuer“, saa jeg benytter Chansen til at blive vasket først og hopper ud af Sengen, med Vandkanden begiver jeg mig ud paa Gangen for at hente Vand, her møder jeg flere af mine Kammerater, der allerede er oppe og har vældig travlt med at vaske sig og gøre rent paa deres Værelser. Da jeg atter kommer ind paa „Vesterborg“ vaagner min Kammerat og siger: „Saa for Søren, jeg skulde have været op Kl. 6 og læse Gymnastikteori“; min Kammerat og jeg har nemlig valgt Gymnastik som Særfag, og det giver noget Ekstraarbejde, men vi haaber begge paa at blive Delingsfører, saa vi maser gladelig paa. Det er min Tur til at gøre rent paa vort Værelse, saa jeg har vældig travlt, Kl. 7,30 ringer Klokken til Morgenmad, der bestaar af Havregrød med ganske lidt Sukker, Mælk, Kaffe, Rug- og Sigtebrød. Da Klokken ringer, bliver der voldsom Spektakel, 147 Piger stormer ud af Værelser, ned ad Trappen og ind i Spisesalen, hvor hver stiller sig ud for sin Plads, saa kommer Lærere og Lærerinder og sidst vort elskede Forstanderpar. Forstanderens rungende „God Morgen“ og „Værsgo“ er Tegn til, at vi sætter os ned og begynder paa Havregrøden, der smager herligt. Efter Morgenmadsen samles Lærere og Elever i Foredragssalen, hvor vi begynder med en Morgensang, saa beder Forstanderen Morgenbønnen, og derefter synger vi en Sang. Saa skal vi have Foredrag, det er enten historisk eller politisk eller begge Dele, eller ogsaa tegner og maler vi i en stor Bog, vi kalder for en „Vi kan“ Bog, og hvor vi tegner alle Foredragene ned og klæber Billeder ind; naar man rejser fra Skolen, er denne Bog det dyreste Eje. Efter Foredraget, der varer ca. 1 Time, skal Halvdelen af Kammeraterne til Gymnastik, og vi andre til Dansk, saa jeg gaar ned i en af de mindre

Skolestuer, vi skal i Dag have Kritik af en Stil, vi lige har skrevet, og bagefter lære at „læse op“. Naar Dansk-timen er forbi, skal jeg til Gymnastik, vi nyder allesammen at faa en rigtig Omgang, og bagefter et iskoldt Brusebad. Saa skal Delingsførerne have Time i Gymnastikteori og Anatomi, de andre Kammerater gaar til Time i forskellige Særfag, som de nu har valgt, enten Litteratur, Botanik, Verdenspolitik, Sprog o. s. v.; Kl. 12 spiser vi til Middag og hvor er vi sultne og spiser med en glubende Appetit, saa kommer Dagens mest spændende Øjeblik, hvor Forstanderen deler Brevene ud: „Mon der nu er et til mig eller maaske en Pakke“, saadan tænker vi allesammen. Der er nu Middagspause til Kl. 2, d. v. s. for de fleste af Delingsførerne gælder det ikke, da vi som Regel bruger Middagspausen til at øve os i at kommandere, hvilket er vældig morsomt og interessant; fra Kl. 14 til Kl. 16 skal alle de andre Kammerater have Haandarbejde og Delingsførerne Gymnastik og Kommandoøvelse. Kl. 16 skal vi i Dag have Samfundslære, ellers veksler den Time med Sang, Budgetlægning, Regning og før Delingsførernes Vedkommende Haandarbejde; saa spiser vi til Aften Kl. 17 og derefter en Time med Litteratur eller ogsaa Kunsthistorie eller Kvindens Stilling; nu er hele Aftenen fri, eller der er Oplæsning, Diskussioner og lidt Lektie-læsning, Kl. 21 Aftenkaffe og Aftensang, og saa skal alt være roligt Kl. 23, men inden den Tid eller maaske efter er vi paa Besøg hos en Kammerat, der har faaet Pakke hjemmefra, eller ogsaa har vi selv Besøg af et Par Stykker; omsider bliver der Ro paa hele „Borgen“, og vi smutter i Seng træt og mæt af Dagens forskellige Indtryk og Oplevelser.

Det var blot en ganske almindelig Dag paa Højskole, hver Søndag er enten optaget af herlige Ture ud i Nordsjællands smukke Natur, hvor vi har Lejlighed til at se alle de pragtfulde Slotte og Seværdigheder, der er, samt har vi nogle morsomme og interessante Ture til Køben-

havn, eller ogsaa er der Foredrag og Sang paa Skolen. Der synges meget paa Højskolen, og vi har vort eget flerstemmigt Kor, hvilket er meget morsomt.

Jeg kan kun sige, at det at være paa Højskole, har været en stor Oplevelse for mig, ikke alene det, jeg synes at have lært, men Højskolen giver saa uendelig meget værdifuldt, som man ikke kan sturede sig til, og derfor siger jeg til nuværende og kommende Efterskoleelever: „Tag paa Højskole“, jeg tror, at har man først været paa Efterskole, saa forstaar man endnu bedre Højskolens Maal og Virke, og for mig har Efterskolen været en Slags Forskole til Højskolen, ja, det er maaske forkert at sige det saadan, men jeg synes Efterskolen og Højskolen hører sammen.

En venlig Hilsen til gamle Kammerater.

M u s s e.

Til Havs i en Nøddeskal.

Vi var tre haabefulde Fyre, der hver drev en lille Geschæft, men som hver især med Aarene var blevet mere og mere afhængige af vore Forretninger, vi havde ingen Sommerferie, vi var alle gift og var ogsaa hver især kommet i Besiddelse af lidt Mave og andre Tegn paa et forfaldent Legeme paa Grund af for megen ensidigt Arbejde og for lidt Motion.

Det kunde ikke gaa i Længden, og vi blev da enige om, efter at have indhentet vore elskelige Hustruers allernaadigste Samtykke, at give os til at dyrke Motions-Roning. Vi stillede da fra Midten af April Maaned hver Morgen Kl. 6,30 i Roklubben for at ro 6 km paa Odense Kanal, efterfulgt af 1 km Løb og et iskoldt Styrtebad, Cykletur hjem til Morgenmaden og saa paa Arbejde. — Resultatet udeblev ikke. Efter 2 Maaneders præcis Efterleven af

dette Program var vi blevet sprælske som smaa Paaske-lam og kommet i Besiddelse af en Energi og Beslutsomhed af saadanne Dimensioner, at vi pludselig alle som een erklærede, at vi i Aar vilde have Ferie. Vi vilde væk fra Forretning, Kone og Børn — vilde have Lov at være unge endnu engang — vi vilde paa Langtur i 5 Dage. Vi vilde ro til Fredericia og retur. Efter at have overvundet vore Hustruers spage Indvendinger samt alle andre store og smaa Forhindringer kunde vi efter endt Proviatering lægge ud en Fredag Eftermiddag, fulgt et Stykke paa Vej af vore Livsledsagerinder, der paa Cykle ad Kanaldæmningen kunde faa Lejlighed til endnu en Gang at formane os om at passe paa ikke at faa vaade Fødder o. s. v.

Fartøjet, vi benyttede, var en saakaldt Toaarers Inrigger. Det var en smal, ca. 7—8 Meter lang Baad, hvis midterste Trediedel var aaben, medens de to Trediedele For og Agter var overdækket med stramtsiddende Sejldug og anvendtes til Bagagerum og da de var lukkede med vandtætte Skodder tjente til at holde Baaden flydende, saafremt den skulde blive vandfyldt. Baaden var bygget af ca. 1 cm tykt Mahogni, da den jo skulde være let, men det krævede jo, at den ikke fik Stød og anden haard Behandling.

I den midterste aabne Del af Baaden var Rullesæderne anbragt, hvor man betjente de to lange Aarer og bagerst Styrmandssædet, hvorfra Styrelinerne gik ud til Roret helt agterude. Vi skiftede Plads hver Time og da vi var tre Mand i Baaden gav det altsaa 2 Timers Roning efterfulgt af 1 Times Styring til hver Mand.

Hen paa Eftermiddagen naaede vi vort første Maal, den lille Ø Vigelsø i Odense Fjord, hvor vi gik i Land for at drikke Eftermiddagskaffe. Vi fandt en Bro vi kunde lægge til ved og kravlede derefter i Land een ad Gangen for ikke at kæntre den smalle Baad. Vi fandt en god Plads og gik saa løs paa Thermoflaskerne, alt i medens vi drøftede Turens næste Etappe ud til Gabet, der med den her-

skende Vind og Strøm vilde tage et Par Timer. De to, der skulde være „Galej-slaver“ paa denne Tur, begyndte at skændes om, hvem af dem, der skulde ro 1 eller 2, d. v. s. hvem der skulde have henholdsvis det første eller andet Sæde i Baaden. „Et'eren“ er jo meget udsat i Søgang, hvis Styrmanden er lidt klodset, idet han da let faar nogle „Vaskere“ over Ryggen. Diskussionen gik meget heftigt, og da det var mig, der skulde styre, var jeg jo paa det rene med, at man ikke saa roligt paa mine Evner i den Retning.

Pludselig rejser „den lange“ sig paa sine usansynlige store Fødder og giver sig til at stirre ind mod Klintebjerg, idet han siger: „Hvad siger I til at gøre Turen ud til Gabet liggende paa Ryggen i Baaden uden at bestille andet end at ryge jeres Pibe, og saa være derude om en lille Times Tid, friske og udhvilede?“ Vi andre skæver til hinanden og tænker at Stakkelen har faaet Solstik, men saa fortsætter han: „Ja, for der staar nemlig en Motorskonnert ud af Kanalen nu, og jeg har paa Fornemmelsen, at Skipperen er flink og giver os en „Ende“ ud til Gabet.“ — — Vi røg op som Raketter, fik pakket sammen og stak i Rend ned til Baaden, som vi entrede uden Diskussion om Pladserne.

Jeg var Styrmand og havde nu Kommandoen. „Balance!“ Roerne løfter Aarerne op af Vandet og jeg flytter mig lidt for at faa god Balance i Baaden. „Til Roning klar!“ Roerne bøjer Benene og strækker Armene godt frem for at faa et langt Tag til at begynde med. „Ro — væk!“ Aarerne flyver i Vandet og Baaden glider frem med et Sæt, saa det gør helt ondt i Ryggen paa mig. Med lange sejge Tag glider vi ud mod Sejlrenden, medens jeg styrer saaledes, at vi naar derud et lille Stykke foran vort „Bytte“, som langsomt glider op paa Siden af os. Nu er vi saa nær, at vi næsten kan naa dens tjærede Sider med Aaren. Forude staar en ung Sømand, han har forlængst forstaaet vor Manøvre og har allerede en smækker Line

i Haanden, men med et Smil nikker han ned mod Styrehuset, der staar Skipper, ham maa vi hellere spørge først. Vi tager et Par langsommere Tag og den store Skonnert glider lidt længere frem. Det store Udblæsningsrør sender sit „Dunk — Dunk“ ud med smaa blaa Skyer lige over os — saa er vi ud for Skipper, der dybsindigt stirrer ud over Vandet med sin forbrændte Snadde i den ene Haand. „Den lange“ er Ordfører og raaber et frejdigt „Goddag, maa vi faa en Ende til Gabet?“ — Den gode Skipper har sikkert i Tankerne været en Tur hjemme hos Mutter og Ungerne i Mariager, for han stirrer pludselig helt betuttet paa os og raaber „Hwa?“ Alle tre i Kor fremsætter vi nu vor ærbødige Ansøgning, idet vi gør, hvad vi kan for at holde os paa Siden af ham — det er ved at være lidt vanskeligt. Han tænker sig om, temmelig længe, syntes jeg, for Motoren naar at sige „Dunk — Dunk“ 8 Gange ud gennem Cigarrøret før Skipper atter ser paa os og vort stolte Fartøj — saa kommer det, (først dog et ægte Langspyt): „Næhæjj — de tør a itt, a ska itt ha nøw aa aa wæltj saahn ej Segarkass!“

Audiensen var Slut og før vi kunde naa at faa sagt „Undskyld“ gled „Ellen“ af Mariager forbi os og viste os sin af grønne og forgyldte Streger samt smaa Splitflag prydede „Maas“, idet hun med Skruen vrikkede smaa næsvise Bølger hen om Snuden paa vor gamle „Frigga“. Vi holdt et „Vel roet“, idet vi drøftede vor Skæbne. Det var megen Ulejlighed for et saa magers Resultat! Naa, vi tilgav hurtigt den gode Mariagerskipper og var snart ude paa aabent Vand, hvorefter vi satte Kursen ind over Grundene, tværs over Fjorden, til Fyret ved Gabet ved Enebærodde. Det var da en Fordel vor „Cigarkasse“ havde, at vi ikke møjsommeligt skulde følge den gravede Rende, men kunde sejle overalt, blot der var en Snes cm til Bunden. Vi maatte ro smaat over Grundene. Her var det Styrmanden, der maatte svede — ud og ind gik det mellem store Sten. „Se til Aaren i Styrbord“ — „Smaat

Roning i Bagbord". Styrmanden maa her kende sit Ansvar, ingen Pjat eller unødigt Snakken. Kammeraterne ved Aarerne parerer Ordre øjeblikkelig, de ved, hvad det gælder. Hvis vi løber paa en Sten, er Baaden læk med det samme og vi maa slæbe den i Land paa den nærmeste Holm og saa „spadsere“ eller svømme i Land, hvis vi ikke er saa heldige at træffe en tilfældig Baad, der vil tage os med.

Naa, over kom vi uden Skrammer og ud paa det dybe Vand igen. Der gik nogle smaa krappe Søer. Nu er det dem, Styrmanden skal passe paa. „Et'eren“ bander, han fik et Styrtebad og raaber til mig om at huske paa, at om lidt skal han styre og jeg sidde paa hans Plads — og der er Masser af Vand i Baljen til mig ogsaa. Jeg lover Bod og Bedring og søger at faa Baaden til at glide skraas over Bølgerne, saa det ikke sprøjter, men Kursen skal jo ogsaa holdes, og det er ikke let at dreje den lange Baad mellem to Bølger, saa jeg har et helt Badekar Vand til Gode, da vi endelig naar Gabet. Vi skifter Plads og presser Baaden mod den stride Strøm i Hullet og ud i Kattgat. Vi mærker straks en stor Forandring. Bølgerne bliver brede og dovne og meget behagelige at ro i. Vi gled langs den fynske Nordkyst og de mange smaa Badebyer, hvor Feriegæsterne stod paa Stranden og vinkede til os. Det er paa en saadan Tur Styrmandens Pligt at underholde sine roende Kammerater med Tale og Sang og vi havde det næsten mere hyggeligt end Folk derinde i Sommerhusene, mente vi. Det var ved at mørkne, de tavlede Bakker derovre paa Hindsholm var ved at miste Kuløren og Havet blev mere dystert i Farven. Vi ror uden at tale sammen, lytter til Aarernes taktfaste Gang, Rullesædernes Skurren og Vandets Klukken under Kølen, det er vel nok godt for Nerverne.

Efterhaanden er vi naaet op til Agernæs og begynder nu at kigge ind paa Stranden efter en passende Lejrplads for Natten. Vi er godt trætte nu. Vi vil dog først have os

en Kop Aftenkaffe, før vi skal til at bakse Baaden op paa Land. Medens vi nyder „Løbesoden“ opdager vi en underlig sort Klump ude i Vest. Det var Æbelø, som vi skulde besøge næste Dag. „Hvad om vi benyttede det gode Vejr i Aften til at stikke over Bugten. Jeg tror vi faar andet Vejr i Morgen og den er ikke let at komme over, hvis der er for megen Blæst, Søen rejser sig meget hurtigt her — der er kun en Times Roning derover.“ Det maa hertil bemærkes, at Forslaget blev fremsat at Knud, der netop skulde have Styretur nu. Vi andre mente, at det var let nok at foreslaa, naar det var vi andre, der skulde befordre ham over. Men han var snedig, thi han tilbød omgaaende at bytte Plads med den af vi andre, der var mest træt — og saa fik han selvfølgelig Lov til at blive siddende — det Asen. Vi fik Aarerne ud igen.

Det var en drøj Overfart. Vi havde hidtil sejlet i Læ af Kysten, nu maatte vi over aabent Vand, og de smaa kønne Bølger, vi før havde set ligge og skinne i Maanelyset, viste sig nu at være nogle store Bæster, der gik lige imod os og vilde hindre os i at trække Baaden frem. Samtidig tog det til at blæse og det blev helt overskyet og mørkt. Der gik een Time og der gik to, Styrmanden mente stadig at kunne skimte Æbelø forude, skønt vi andre holdt paa, at saadan som vi havde puklet i de sidste Timer, maatte det da snarere være Aarhus, han kunde se. Vi opdagede en Fiskerbaad, der med tændt Ankerlanterne laa forude og vilde lige til at ro hen til den, da vi i det fjerne hørte en Brus, der fortalte, at vi var ved Land, vi kom i Læ og snart kommanderede Knud „Spring ud“. Vi adlød, omend ugerne, saa hurtigt, og to Plump fortalte, at skønt vi var trætte, saa var der dog Disciplin ombord i „Frigga“.

„Boble — boble — din Idiot“, raabte „den lange“ til Styrmanden, „det var jo alt for tidligt, du sendte os udenbords, for vi kan ikke naa Bunden“. Sagen var den, at han stadig holdt fat ved Baaden med begge Hænder og at

hans Ben derfor gled ind under Baaden i Stedet for at gaa mod Bunden. Vi fik dog Skuden lodset ind mellem de mange Sten og alle tre løftede den derefter varsomt op og bar den forsigtigt ind paa Land. — Ih, hvor den var tung. Et Kvarter senere øsede Regnen ned, men da laa vi allerede lunt og tørt i vore Soveposer i Teltet.

Næste Morgen øsede det stadig ned, saa vi vendte os om paa den anden Side og sov videre.

Ved Middagstid var det Tørvejr, men Søen var meget urolig og vi var for ømme til at vi havde Lyst til at fortsætte den Dag, hvorfor vi gjorde os Livet behageligt og gav os til at studere Øen nærmere — og det fortrød vi ikke — det var et helt lille Paradis, vi var havnet i.

Vi havde bestemt os til at fortsætte Søndag Morgen og saa spise til Middag paa Baaringvig Badehotel, men da vi tidligt om Morgenen gik tværs over Øen for at se lidt paa Baaringvig inden vi gav os i Kast med den, blev vi hurtigt klar over, at Bølgerne var lidt for voldsomme til vor lille „Cigarkasse“. Da vi havde rigeligt Proviant med og egentlig havde det meget rart paa „Paradisøen“ blev vi enige om, at det var meget hyggeligere at blive, hvor vi var, til Tiden for Hjemturen var inde. Saa legede vi Tarzan hele Søndagen og gennemtravlede den skovbevoksede Ø paa alle Leder.

Saa bedredes Vejret og vi stod atter til Havs for som de gæve Vikinger at vende hjem til Kødgryderne efter endt Togt, solbrunede og fyldte med nye Indtryk.

For mig, der tidligere har fartet Landet rundt paa Cykle, var det en interessant Oplevelse at betragte et Stykke af vort skønne Danmark set fra Søsiden og jeg vil anbefale alle, der har Lejlighed dertil, at melde sig i en Roklub og blive Langturs-Roer, de vil ikke fortryde det.

P o u l F i s c h e r.

Omkring vort sprog.

Der er i vor tid stærkt røre mellem vore sprogfolk angående vort sprog og dets form.

Det spørgsmål, der kommer i første række, er vel nok: Store eller små begyndelsesbogstaver i substantiver o. lign.

Flere siger, når jeg indleder en diskussion med dem om emnet, at det, de ved skal være med stort, skriver de med stort, og det, de ved skal være med lille, skriver de med lille, og det, de er i tvivl om, skriver de, som det træffer sig. Jeg forstår ikke de mennesker, at de ikke skriver alting med småt, så var det hele dog straks nemmere. I alt fald er den nævnte indstilling over for sagen aldeles forkastelig.

Dette med at skrive navneord med stort begyndelsesbogstav er en skik, som først kom frem for et par hundrede år siden — på Kingos tid —, og dengang var det helt vilkårligt, idet da en række tillægsord skreves med stort, som man nu fandt det for godt. Altså er det også historisk set det rigtigste at tage de små bogstaver frem igen.

Før i tiden (for bare et års tid siden) var her for mig det springende punkt, når jeg skulde tage stilling til spørgsmålet. Var det ikke at fjerne noget av sprogets særpræg? — med andre ord: var det historisk rigtigt?

Men så læste jeg først på året en artikel, i et nummer av „Folkung-Bladet“ var det vist, hvori stod det ovenfor skrevne om den kun et par hundrede år gamle skik. Og så var tvivlen blæst bort.

Engang sagde en til mig: „At vi bruger dette med store begyndelsesbogstaver er netop et tegn på kultur!“ Jeg glemte helt det gamle ord om, at tavshed er det bedste svar til dårskaben, og spurgte, om han var rigtig klog. Efter hans påstand, hvis vi ud fra denne ræsonnerer baglæns, ser det unægtelig sort ud her i verden, eftersom de

små bogstaver er de mest brugte. Nå, hans pralende bemærkning var vist også nærmest spøgende ment.

Der er et argument, som jeg har hørt modstandere av de små bogstaver fremsætte. Det er, at indførelsen (eller genindførelsen!) av disse medfører forståelsesvanskeligheder med hensyn til visse sammensætninger. F. eks.: „Frugtblomsters hvide pletter det rige, grønne felt“ (hvide: navneord). Bruger man sin tanke lidt, er dette eksempel jo ikke spor indviklet; — ikke desto mindre har jeg fået det stukket ud. Eller: „Muntert frem til livets lyst gennem mulm og strålelyst“ (strålelyst: tillægsord). Den er selvfølgelig straks værre. — „De svale agre bredte sig fagre med urter og tusindskøn“ (tusindskøn: blomsternavn). (Eks. er fra sangene „Nu lyser løv i lunde“, „Som en rejselysten flåde“ og „Lysfyldt morgen“).

Sådanne knuder er imidlertid så få, at de ikke må lægge hindringer i vejen for en forandring til det bedre; og efter reformen bliver en forøgelse av deres antal sikkert undgået.

Altså, kære læser, de små bogstaver bør også have din støtte!

I hæftet „Vort nordiske modersmål“ (udsendt av Dansk forening til nordisk sprogrøgt) skrives følgende om brugen av store og små begyndelsesbogstaver efter reformen:

I. Med stort begyndelsesbogstav skrives:

- 1) Det ord, hvormed en tekst begynder.
- 2) Det første ord efter punktum samt efter spørgsmålstegn, udråbstegn og kolon, når disse kræver samme ophold som punktum.
- 3) Alle virkelige egennavne samt fællesnavne, der optræder som egennavne, f. eks.: Gud, Herren, Kongen o.s.v.
- 4) Egennavne, som består av flere sammenstillede ord; første ord i forbindelsen skrives da med stort bogstav, resten med lille, medmindre det drejer sig om

ord, som i sig selv er egennavne; sådanne skrives med stort; f. eks.: Det kongelige teater, Det forenede dampskibsbolag; men: Store Kongensgade, Kirke Søby, Ejer Bavnehøj o. lign.

Dog kan også de vigtigste ord i forbindelsen skrives med stort bogstav, de øvrige med lille, som f. eks.: det Kongelige Teater, Landsforeningen til Kræftens Bekæmpelse.

I mange tilfælde må det i øvrigt bero på et skøn, hvilke ord i slige forbindelser man vil skrive med stort, hvilke med lille bogstav.

- 5) Tiltaleordene (de personlige pronominer) I, De, Dem og Deres samt i høflig om- og tiltale ord, som angiver titel eller levevej; f. eks.: hr. Professor N. N., og Professoren; hr. Grosserer N. N., og Grossereren.

II. I alle andre fald anvendes lille begyndelsesbogstav.

Der er en anden ting, som må gøres. Vi må indføre det nordiske å. Kanske det følger automatisk i de små bogstavers kølvand; men det kunde også udmærket gå foran. Jeg finder, det er meningsløst at skrive to a'er ved siden av hinanden og lade det sige å, når det logisk set kun markerer et langt a, og vi ydermere har så smukt et tegn som det nordiske å at sætte i stedet.

Endvidere skal vi skrive ordet af som: av (også i sammensatte ord). Dette sidste for at hindre en hist og her opdukkende grim udtale av f'et i at brede sig.

Også ordforrådet arbejdes der meget på at revidere i nordisk retning; men det vil føre for vidt at komme ind på alt dette her.

Genindførelsen av de små bogstaver vil allerede nærme det danske sprog de andre nordiske meget og derved skabe mulighed for større samarbejde landene imellem på det sproglige område.

Alene derfor bør den finde sted.

Carl Herluf Hansen.

Ordsprog.

Mange av de skygger, der lægger sig over vor vej gennem livet, forårsages derved, at vi står os selv i lyset.

Sjælen hjælper legemet og hæver det; det er den eneste fugl, der støtter sit bur.

Tavshed er det mest passende svar til dårskaben.

Det er ofte de små bekymringer, som piner hjertet mest. Det er lettere at kaste en kugle end en fjer hundrede skridt bort.

Den opmærksomhed, man ødsler på en anden, tager undertiden sigte på en tredje, som man vil ærgre dermed.

Stort er deres tal, som kunde opnå sand visdom, dersom de ikke på forhånd anså sig selv for alt for kloge.

Den, der bryder en kontrakt, under hvilken han har sat sit navn, slår sin ære til jorden med sin egen hånd.

Mange av de største heltebedrifter udføres i livets små kampe!

NYE MEDLEMMER

VINTERSKOLEN

Svend Andersen, Højes Ris, Stenstrup.
 Einar Andersen, Kragelund, Ørbæk.
 Niels Peder Andersen, Damhusvej, Ringe.
 Ulla Andersen, Brugsforeningen, Ringe.
 Ellen Andersen, „Kathrinegaard“, Lejbølle, Langeland.
 Egon Andersen, Søllinge, Pederstrup.
 Helge Øyaar Bentsen, Sødinge, Ringe.
 Hans Peter Brandt, Sdr. Højrup, Pederstrup.
 Ejlif Christensen, Kirkeby.
 Harry G. Christiansen „Polen“, Kissendrup, Ullerslev.
 Tove Aabjerg Christensen, Kattekilde, Pederstrup.
 Tove Christensen, Odensevej 84, Svendborg.
 Asta Christensen, Kirkeby.
 Ejner Johannes Christiansen, Gultved, Rudme.
 Kjeld Thomsen Dalskov, Hylshuse, Ringe.
 Ruth Gottfredsen, Kroghgaarden, Lejbølle, Langeland.
 Aage Hansen, Ravndrup, Kværndrup.
 Thorkild Hansen, „Vestergaard“, Ryslinge.
 Mary Hansen, Gestelev, Ringe.
 Folmer Lundsgaard Hansen, Lundsgaard, Lunde, Stenstrup.
 Jens Richardt Hansen, Søsted, Aarslev.
 Hans Skjerning Hansen, Volstrup, Rudme.
 Svend Aage Hansen, Lavvang, Ringe.
 Otto Hansen, Frydenlund, Egsmarken, Ringe.
 Ejler Aagaard Hansen, Sdr. Højrup, Pederstrup.
 Astrid Henriksen, Gestelevlunde, Espe.
 Knud Ejler Skov Jensen, Trunderup Kværndrup.
 Edith Aarlund Jensen, „Lindebo“, Hannesborg, Ullerslev.
 Aase Jensen, Andelsmejeriet, Gislev.
 Ernst Jeppesen, „Ellegaard“ Sandager, Kværndrup.
 Povl Johansen, Freltofte Mark, Pederstrup.
 Karen Kjær Jørgensen, Kellerup, Ringe.
 Hansa Kromann, „Holebækgaard“, Frørup.
 Jens Peder Kampp, Sandager, Fjellerup.

Niels J. P. Leth, Palleshave, Ringe.
 Gerda Lysemose, Espe.
 Knud Larsen, Lørup, Ringe.
 Solvejg Rolighed Larsen, Lørup, Ringe.
 Ellen Madsen, Fjellebro Mark, Rudme.
 Asger Mortensen, Ny Bjerreby, Taasinge.
 Gunnar Mortensen, Sødinge, Ringe.
 Mogens Mørch, Egeskov, Kværndrup.
 Arne Nørregaard, Vantinge, Ringe.
 Niels Bredager Nielsen, Lumby, Beltringe.
 Vagn Ottesen, Trunderup, Kværndrup.
 Gunnar Ovesen, Vindinge, Lamdrup.
 Ella Pedersen, Kværndrup.
 Inga Bjørn Pedersen, Boltinge, Ringe.
 Anna Marie Pedersen, Haundrup, Pederstrup.
 Ulla Poulsen, Svendborgvej 44, Ringe.
 Svend Jørgen Poulsen, Lunde, Stenstrup.
 Solvejg Rasmussen, „Søbæksgaard“, Espe.
 Ingrid — „Nyvang“, Ringe.
 Gunnar Riis — Ryslinge Skovgaard,
 Fjellerup.
 Lars Rasmussen, „Enggaard“, Ullerslev.
 Dagny Bøgely Rasmussen, „Højlund“, Aarslev.
 Helge Rasmussen, Findinge, Espe.
 Jørn Wismann Rasmussen, Ørbæk.
 Ernst Rasmussen, Søgaardsvej, Ringe.
 Harald Rasmussen, Høje, Stenstrup.
 Knud Stokkebye Rasmussen, „Skærsholm“
 Stenstrup.
 Vilhelm Leschly Sørensen, Lumby, Beltringe.
 Vagn Ivan Sørensen, Freltofte Mark, Pederstrup.
 Ingeborg Sørensen, „Nysted“, Kirkeby.
 Else V. Sørensen, Langaa, Rygaard.
 Egon Sølvbjerg, Lydinge, Espe.

SOMMERSKOLEN

Alice Andersen, Egebjerg Mølle, Stenstrup.
 Karen Clausen, Hedengaard, Allested.
 Agnete Hansen, „Betzyslyst“, Svanninge Mark,
 Faaborg.
 Eva A. M. Jørgensen, Rugaardsvej 108, Odense.
 Edith Jensen, Askegaard, Bredballe, Vejle.
 Tove Ruth Jørgensen, Grønnegade, Troense.
 Marie Jacobsen, Gl. Stærmosse, Tommerup.
 Else Kristansen, Sdr. Højrup, Pederstrup.
 Johanne Larsen, „Granly“, Højby, Fyn.
 Else Lange, Assensvej, Ringe.
 Ingrid Nielsen, Korinth.
 Ruth Nielsen, Stokmosegaard, Skalkendrup,
 Hjulby.
 Karen Rostrup Sørensen, Bellingegaard, Bellinge.
 Edith Wilhelmsen, Kildegaard, Lakkendrup,
 Oure.
 Aase Wichmann, Bellingebro, Bellinge.

Julefesten

afholdes Onsdag den 29. December Kl. 18—22.
 Husk at medbringe Sukker til Kaffen — og glem
 ikke at faa det i Aarsskriftet indlagte Medlems-
 kort med, da det skal forevises ved Indgangen.
 Bestyrelsen.

Elevmødet 1944

bliver afholdt Søndag den 11. Juni Kl. 14,30
 paa Skolen. Sukker samt Aftensmad medbringes.

REGNSKAB FOR 1942—43

INDTÆGT

Kassebeholdning	0,39
7. Juni Elevmøde	192,15
2. Juli Hævet paa Giro	100,00
8. Juli Hævet i Banken	30,00
Renter af Bankkonto	3,69
Renter af Bankkonto	4,81
9. Dec. Hævet paa Giro	15,35
12. Dec. Laant hos mig selv	4,25
18. Dec. Hævet i Banken	170,00
30. Dec. Julefesten	238,00
Medlemsbidrag (Giro)	756,00
Medlemsbidrag (kontant)	12,50
17. April 1943 Renter af Giro	0,60
	<hr/>
	1527,74

UDGIFT

7. Juni Elevmøde Taler	10,00	
Musik	45,00	
Kager, Kaffe o. s. v.	129,92	184,92
10. Juni Sat i Banken		137,54
— Renter		3,69
—		4,81
9. Dec. Postopkrævnings-Adressekort		19,60
21. — Frimærker		170,00
30. — Julefesten Musik	47,40	
Kaffe, Kager o. s. v.	76,55	
Baltegn	6,50	
Lys	8,50	138,95
1943 Betalt Laan tilbage		4,25
8. Januar Sat i Banken		104,00
11. — Elevskriftets Trykning		629,50
17. April Renter af Giro		0,60
5. Juni Elevunderstøttelse		100,00
Indestaaende paa Giro		26,50
Kassebeholdning		3,38
		<hr/>
		1527,74

FORMUE

6. Juni 1943 indestaaende i Ringe Bank	282,46
6. Juni 1943 indestaaende paa Giro	27,10
Beholdning af Frimærker	9,44
Kassebeholdning	3,38
	<hr/>
	322,38

MINDESTENSFONDEN

Indestaaende i Vends m. fl. Herreders Sparekasse...	162,91
---	--------

Ovenstaaende Regnskab er gennemgaaet og fundet i Overensstemmelse med Bilagene.
Bankbøger og Kassebeholdning er forevist. — Ringe d. 6. Juni 1943.

UFFE BEK.

K. HEDEMANN.